

PROTOKOLL
for
møte i Omsetningsrådet
torsdag 21. mars 2019 kl. 10:00
i
Landbruksdirektoratet

Møtet ble hevet kl. 15:30

Til stede:	Björg Tørresdal, Vibeke Andersen, Kristin Taraldsrud Hoff (sak 10/19 – 13/19, 15/19 -21/19, 25/19 og 26/19), Ann-Elise Hildebrandt (vara for Jan-Egil Pedersen), Bjørn-Ole Juul-Hansen, Trine Hasvang Vaag, Trond Reierstad, Anne Jødahl Skuterud, Kjersti Hoff (sak 10/19-13/19 og sakene 15/19, 25/19 og 26/19), Sigrid Helland og Lars Petter Bartnes (sak 10/19-21/19, sak 25/19 og 26/19). I tillegg møtte Anders Huus under sak 013/19 og Olaf Godli under sak 025/19.
Forfall:	Jan-Egil Pedersen
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Elsebeth Hoel, Jørn Rolfsen, Lise Wirstad Dynna, Anders Leine, Mari Vengnes, Siv Heia Uldal, Hans Peder Hvide Bang, Hege Heiberg, Lars Folland, Sofia Lazaridis og Ida Louise Bjønness.

Det ble avslutningsvis orientert om fagturen i september til Troms og Finnmark. Hvert medlem bestiller flybilletter selv. Nærmere informasjon om turen kommer seinere.

Saksliste

010/19	Godkjenning av innkalling og dagsorden.....	3
011/19	Godkjenning av protokoll fra forrige møte.....	5
012/19	Orientering fra markedsregulator.....	7
013/19	Omsetningsrådets arbeid: Rapport fra arbeidsgruppe for Gjennomgang av sektorvise oppgaver i melkesektoren.....	9

014/19	Vurdering av opplysningsvirksomheten finansiert av midler fra omsetningsavgiften - rapport fra arbeidsgruppe.....	11
015/19	Omsetningsrådets arbeid - en gjennomgang av regelverk og ordninger - videre arbeid.....	13
016/19	Mal for Omsetningsrådets protokoll.....	24
017/19	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - regnskap 2018 - Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK).....	31
018/19	Egg - Regnskap frivillig førtidsslakting av verpehøner 2018.....	42
019/19	Kjøtt - Godtgjørelse for kostnader knyttet til alternative avsetningstiltak for sauekjøtt til dyrefôr.....	44
020/19	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt – Budsjett faglige tiltak 2019	46
021/19	Statlig oppkjøp av melkekvoter 2018.....	48
022/19	Melk - Regnskap 2018 - Kompensasjon for reguleringskapasitet.....	50
023/19	Korn - Regnskap 2018. Markedsregulering korn - administrasjonskostnader i 2018.....	54
024/19	Delegerte saker - rapportering til Omsetningsrådet i møte 21. mars 2019.....	57
025/19	Omsetningsrådets arbeid - en gjennomgang av regelverk og ordninger - Rapport fra arbeidsgruppe D2 "sektorspesifikke temaer for kjøtt og egg".....	62
026/19	Kjøtt - søknad om endring i tiltaket partisalg av sauekjøtt innenfor godkjent ramme.....	64
027/19	Endret representasjon i Omsetningsrådet for Norges Bondelag fra 12. mars 2019.....	66

Saksnr.: 010/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saksnr.: 19/18667-3

Møtebehandling

Innkalling og dagsorden ble enstemmig vedtatt i samsvar med innstilling med følgende endringer:

Sak 025/19 ble behandlet etter sak 012/19, sak 15/19 ble behandlet etter sak 013/19 og sak 026/19 ble behandlet etter sak 014/19. Delegertsak 9/19 utgår.

Bjørn-Ole Juul-Hansen stilte spørsmål til rådet om det er behov for å sende dagsorden ut i papirversjon, eller om det er tilstrekkelig at den mottas elektronisk. Rådet var enig i at det er tilstrekkelig å motta dagsorden elektronisk. Hvis noen unntaksvis har behov for en papirversjon, tas det kontakt med sekretariatet.

Vedtak:

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter ble sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer. Dokumentene er også lagt inn i Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Dagsorden I ble også sendt medlemmene per post.

Saksnr.: 011/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Saksnr.: 19/18667-1

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak:

Protokollen fra møtet 4. februar 2019 godkjennes.

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har ikke kommet merknader til utsendt protokoll.

Saksnr.: 012/19	Sektor: Kjøtt, egg, korn og melk	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Saksnr.: 19/18667-2

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak:

Presentasjonene fra markedsregulatorene tas til orientering.

Orientering fra markedsregulator

Det ble gitt følgende orienteringer fra markedsregulatorene:

- Korn Anne Jødahl Skuterud
- Kjøtt og egg Trine Hasvang Vaag
- Melk Trond Reierstad

Presentasjonene er lagt ut på Jottacloud.

Saksnr.: 013/19	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Omsetningsrådets arbeid: Rapport fra arbeidsgruppe for Gjennomgang av sektorvise oppgaver i melkesektoren	Saksnr.: 19/4659-2

Beskrivelse

Med bakgrunn i mandat gitt av Omsetningsrådet i møte den 14. desember 2017 og spesifisering av oppgaver og arbeidsmåte i Omsetningsrådets møte den 8. februar 2018 (sak 8/18), har arbeidsgruppa for gjennomgang av sektorvise oppgaver i melkesektoren levert sin rapport til sekretariatet den 1. februar 2019. Rapporten ble sendt ut til rådets medlemmer sammen med protokoll fra møte i Omsetningsrådet 4. februar 2019. Rapporten legges med dette fram for Omsetningsrådet med sekretariatets vurderinger og forslag til løsninger.

Omsetningsrådet signaliserte under behandlingen av sak 005/19 i møte 4. februar i år at Omsetningsrådet vil behandle alle rapportene samlet i møte 12. april. Landbruksdirektoratets forslag til vedtak er dermed at rapporten tas til orientering i dagens møte.

Hjemmel

Forutsetninger

Vedlegg

Møtebehandling

Arbeidsgruppens leder, Anders Huus, gav innledningsvis en oppsummering av rapporten.

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet tar rapporten «Gjennomgang av sektorvise oppgaver i melkesektoren» av 1. februar 2019 til orientering.

Omsetningsrådets arbeid: Rapport fra arbeidsgruppe for Gjennomgang av sektorvise oppgaver i melkesektoren

Rapporten fra arbeidsgruppe for Gjennomgang av sektorvise oppgaver i melkesektoren er unntatt offentlighet, jfr. offentlighetsloven § 14.1, og derfor er innholdet i innstillingen som omhandler rapporten og vurderingen fra Omsetningsrådets sekretariat ikke gjengitt i protokollen.

Saksnr.: 014/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Vurdering av opplysningsvirksomheten finansiert av midler fra omsetningsavgiften - rapport fra arbeidsgruppe	Saksnr.: 19/3970-2

Beskrivelse

I tråd med mandat vedtatt i Omsetningsrådet 14.12.2017 har arbeidsgruppa for opplysningsvirksomheten i landbruket 1. mars 2019 oversendt sin sluttrapport til rådet. Med utgangspunkt i brev datert 6. februar 2018 leverte gruppa et foreløpig notat til rådet 14. juni 2018.

Sluttrapporten datert 28. februar 2019 legges fram for rådet med sekretariatets vurderinger. Det legges opp til at behandling av rapporten skjer på Omsetningsrådets møte 12. april. Rapporten er oversendt rådets medlemmer i egen e-post.

Hjemmel

Forutsetninger

Vedlegg

Møtebehandling

Arbeidsgruppens leder, Bjørn-Ole Juul-Hansen, gav innledningsvis noen korte kommentarer til rapporten.

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet tar rapporten «Vurdering av opplysningsvirksomheten finansiert av midler fra omsetningsavgiften» avgitt 28. februar 2019 til orientering.

Vurdering av opplysningsvirksomheten finansiert av midler fra omsetningsavgiften - rapport fra arbeidsgruppe

Rapporten fra arbeidsgruppe for opplysningsvirksomhet i landbruket er unntatt offentlighet, jfr. offentlighetsloven § 14.1, og derfor er innholdet i innstillingen som omhandler rapporten og vurderingen fra Omsetningsrådets sekretariat ikke gjengitt i protokollen.

Saksnr.: 015/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Omsetningsrådets arbeid - en gjennomgang av regelverk og ordninger - videre arbeid	Saksnr.: 17/41657-57

Beskrivelse

I forbindelse med at rapporten fra arbeidsgruppen for informasjonsplikt (B) ble lagt fram på Omsetningsrådets møte den 4. februar 2019, oppsto det en diskusjon om videre arbeid med prosjektet ORs gjennomgang av regelverk og ordninger. Rådets leder har bedt sekretariatet legge fram en innstilling for å enes om en felles forståelse for videre arbeid. I denne innstillingen følger sekretariatets forslag til hvordan man kan lande prosjektet på en hensiktsmessig måte og innenfor tidsfristen.

Hjemmel

Forutsetninger

Vedlegg

Forslag til vedtak:

Omsetningsrådet vedtar følgende prosess for videre arbeid med gjennomgangen av Omsetningsrådets regelverk og ordninger:

4. februar 2019	Rapporten om informasjonsplikt lagt fram. Kun tatt til orientering av OR. (Nevnes for å gi en helhetlig avslutning av milepæl 1.)
21. mars 2019	Følgende rapporter legges fram av sekretariatet til orientering: <ul style="list-style-type: none"> • Melk • Opplysningsvirksomhet • Kjøtt og egg <p>Sak om videre arbeid i prosjektet legges fram.</p>
12. april 2019	Alle rapportene, fra hver av de fem arbeidsgruppene inkludert jusgruppen, legges enkeltvis fram av sekretariatet som saker til behandling. OR vedtar grunnlaget for regelverksendringer m.m.
Etter møtebehandling 12. april 2019	Eventuelle vedtak som har betydning for Jordbruksavtalen oversendes avtalepartene. Eventuelle vedtak som har betydning for rammeforskriften oversendes Landbruks- og matdepartementet
Perioden 23. april 2019 til 23. august 2019	Landbruksdirektoratet utarbeider forslag til forskrifter og retningslinjer med tilhørende høringsbrev. Status for arbeidet og forhold som krever avklaring fra Omsetningsrådet legges fram i møtene i perioden. Endringsforslag som berører både rammeforskriften og markedsreguleringforskriften må avklares med LMD.
13. september 2019	Omsetningsrådet behandler forslag til endringer i forskrift og retningslinjer med tilhørende høringsbrev.
Etter	Forskrift og retningslinjer sendes ut samlet på høring. Høring i ca. 6

møtebehandling 13. september 2019	uker for å kunne iverksette endringene fra 1. januar 2020. Sekretariatet behandler høringssvarene.
13. desember 2019	Resultat av høring, fastsettelsesbrev og endelige regelverksendringer legges fram som sak i møtet, og endringer vedtas av OR.
Etter møtebehandling 13. des. 2019	Regelverksendringer meldes til Lovdata og legges ut på internett.

Møtebehandling

Lars Petter Bartnes fremmet følgende forslag: «Omsetningsrådet har gitt Arbeidsgruppe jus ansvaret for å foreta en juridisk gjennomgang av Omsetningsrådets regelverk, (ref protokoll i sak 013/18 fra Omsetningsrådets møte 13.03.18). Omsetningsrådet ønsker fortsatt at Arbeidsgruppe jus skal gjennomføre dette oppdraget, og begrunne eventuelle forslag til tiltak og regelendringer. Omsetningsrådet ønsker videre at Arbeidsgruppe jus skal gi en juridisk vurdering av tiltak som er foreslått av de øvrige arbeidsgruppene og inkludere disse i sin begrunnede innstilling til eventuelle endringer av Omsetningsrådets regelverk. Regelverksarbeidet skal være ferdig til 21.06.19. Landbruksdirektoratet er sekretariat for arbeidet.» Det ble, etter forslag fra Bartnes, ikke votert over forslaget.

Rådet oppnevnte en referansegruppe med de samme medlemmene som i nåværende Arbeidsgruppe jus. Referansegruppen får oversendt rapportene fra de øvrige gruppene og skal gi en juridisk vurdering av de foreslåtte tiltakene og begrunne deres eventuelle forslag til tiltak og regelendringer. Landbruksdirektoratet er ikke sekretariat for dette arbeidet. Vurderingene fra referansegruppen oversendes Omsetningsrådets sekretariat, som legger disse frem som sak for rådet på vanlig måte.

Møtet 9. mai ble omgjort fra telefonmøte til et fysisk møte. Rådet tar beslutninger om tiltakene i møtene 12. april og 9. mai så langt det vurderer at det kan tas beslutning. Det legges opp til at referansegruppen er ferdig med sitt arbeid til møtet 9. mai.

Sekretariatet orienterte om at LMD må ha forslag til endringer som berører rammeforskriften etter møtet 12. april for om mulig å kunne iverksette disse fra 01.01.2020.

Rapportene fra arbeidsgruppene er å betrakte som dokumenter for egen saksforberedelse og unntas ut fra dette fra offentlighet ut fra Ofl. §14.1

Sekretariatets forslag til vedtak ble endret i tråd med føringene over.

Medlemmet Kristin Taraldsrud Hoff fremmet følgende protokolltilførsel i møtet 12. april til denne saken:

«Kristin Taraldsrud Hoff presiserer at det ikke har vært noen diskusjon i jusgruppa om hvordan mandatet var å forstå. Kristin Taraldsrud Hoff mener derfor det var galt av Landbruksdirektoratet å påstå dette i saksframlegget, og at direktoratet burde dementert eller fjernet sin usanne påstand.»

Vedtak

Omsetningsrådet vedtar følgende prosess for videre arbeid med gjennomgangen av Omsetningsrådets regelverk og ordninger:

4. februar 2019	Rapporten om informasjonsplikt lagt fram. Kun tatt til orientering av OR. (Nevnt for å gi en helhetlig avslutning av milepæl 1.)
21. mars 2019	Følgende rapporter legges fram av sekretariatet til orientering: <ul style="list-style-type: none"> • Melk • Opplysningsvirksomhet • Kjøtt og egg <p>Det oppnevnes ei referansegruppe med de samme medlemmene som i arbeidsgruppe jus. Referansegruppa skal gi en juridisk vurdering av de foreslåtte tiltakene. Vurderingene oversendes Omsetningsrådets sekretariat til møtene 12.april og 9. mai.</p> <p>Rapporter fra de fire arbeidsgruppene sendes over til referansegruppen.</p>
12. april 2019	Rapporten fra Arbeidsgruppe jus legges fram for rådet av sekretariatet. Alle rapportene legges fram av sekretariatet som saker til behandling. Omsetningsrådet vedtar grunnlag for regelverksendringer m.m. så langt rådet finner grunnlag for å ta beslutning.
Etter møtebehandling 12. april 2019	Eventuelle vedtak som har betydning for Jordbruksavtalen oversendes avtalepartene. Eventuelle vedtak som har betydning for rammeforskriften oversendes Landbruks- og matdepartementet
9. mai 2019	Rådet gjør vedtak på tiltak som ikke ble behandlet i møte 12. april.
Perioden 23. april 2019 til 23. august 2019	Med grunnlag i Omsetningsrådets vedtak utarbeider Landbruksdirektoratet forslag til forskrifter og retningslinjer med tilhørende høringsbrev. Status for arbeidet og forhold som krever avklaring fra Omsetningsrådet legges fram i møtene i perioden. Endringsforslag som berører både rammeforskriften og markedsreguleringforskriften må avklares med LMD.
13. september 2019	Omsetningsrådet behandler forslag til endringer i forskrift og retningslinjer med tilhørende høringsbrev.
Etter møtebehandling 13. september 2019	Forskrift og retningslinjer sendes ut samlet på høring. Høring i ca. 6 uker for å kunne iverksette endringene fra 1. januar 2020. Sekretariatet behandler høringssvarene.
13. desember 2019	Resultat av høring, fastsettelsesbrev og endelige regelverksendringer legges fram som sak i møtet, og endringer vedtas av OR.
Etter møtebehandling 13. des. 2019	Regelverksendringer meldes til Lovdata og legges ut på internett.

Omsetningsrådets arbeid - en gjennomgang av regelverk og ordninger - videre arbeid

Bakgrunn

I Omsetningsrådets møte den 4. februar 2019 ble rapporten fra arbeidsgruppen for informasjonsplikt lagt fram for Omsetningsrådet med sekretariatets innstilling. Innstillingen ble lagt fram med tanke på at rapporten skulle realitetsbehandles.

Omsetningsrådet valgte å ta rapporten til orientering. Omsetningsrådet mente det var viktig at vurderingene av informasjonsplikten sees i sammenheng med de øvrige temaene.

For å sikre en felles forståelse av arbeidsform og leveranser i resten av prosjektet, har leder bedt sekretariatet legge fram en innstilling med sekretariatets forståelse av arbeidsform, leveranser og framdrift.

Oppdrag, mandat og prosess basert på Omsetningsrådets protokoller

Omsetningsrådet fikk i oppdrag fra LMD 28. september 2017 å gjennomgå markedsbalanseringen. Oppdraget var spesifisert og LMD ønsket en framdriftsrapport innen 20. mars 2018. OR fikk fremlagt brevet fra LMD i møtet 3. oktober og initierte videre arbeid. Det stod videre at «Departementet kommer tilbake til endelig frist for arbeidet.»

Omsetningsrådsmøte 9. november 2017

Sekretariatet utarbeidet til møtet den 9. november 2017 utkast til mandat. Siden rådet kun hadde hatt en virkedag til gjennomgang av saken, og møtetiden som var berammet var overskredet med to timer, ble det ikke diskusjon om saken. Medlemmene ble oppfordret til å sende inn eventuelle innspill innen 23. november. Saken ble vedtatt utsatt til 14. desember 2017.

Omsetningsrådsmøte 14. desember 2017 – mandat blir vedtatt og Landbruksdirektoratet blir gitt i oppgave å gjennomføre oppdraget.

Det kom innspill fra Norges Bondelag og Tine til utkastet fra 9. november. Disse står i protokollen fra møtet 14. desember og gjengis under:

Fra Norges Bondelag 24.11.17

«I det store og hele er det mye bra, men vi har noen konkrete innspill til justeringer:

- Hovedinngangen i mandatet skaper en forventning om at prosjektet skal komme med endringsforslag

o Vi forventer at Stortingets tilnærming legges til grunn. Der Stortinget «mener det ikke er behov for store omlegginger av ordningen», men «ser likevel behov for å foreslå noen justeringer av de ulike ordningene for å tilpasse disse til dagens behov»

- Til bolken om forenkling

o Vi ber om at dette trekkes fra mandatet. Stortingsflertallet står ikke bak vektleggingen av forenkling og dette bør derfor ikke være en del av oppdraget.

- Til bolken om produksjonsregulering

o Henvisningen til St. Meld nr 19 er ikke lenger relevant og bør fjernes. Produksjonsregulering må vurderes opp mot måla i landbrukspolitikken slik de er formulert i Innst. 251 S (2016-2017). Både de overordna måla og inntektsmålsettingen.

o Stortingets merknad om at det bør vurderes å innføre økonomiske stimuli for

produksjonsregulering bør inn her (nå ligger den litt for seg selv til slutt)

- Til organisering

o Vi støtter forslaget om at OR styrer arbeidet som utføres av Ldir.

o Oppfatter at fagalaga kun er representert i en styringsgruppe ved OR slik forslaget foreligger nå. Vi ønsker å komme inn i prosjektgruppa eller ha deltagelse i delprosjektene. Det er ikke tilstrekkelig at vi er i OR og dermed styringsgruppa.»

Fra Tine 29.11.17

1. «Det er viktig at det først tas tak i og rydder i forskriftene som er hjemmelsgrunnlaget for de sektorvise retningslinjene. I den sammenheng bør nåværende ramme- og reguleringsforskrift kunne erstattes med én forskrift. Gjennomgangen av de overordnede forskriftene og hjemmelsgrunnlaget for regelverket bør være gjennomført før man starter på de sektorvise retningslinjene.

2. Reguleringen består av et sett med plikter og retter som må sees i sammenheng. Man bør ikke foreta endringer på ett område uten at konsekvensene for de øvrige områdene er avklart.

3. TINE slutter seg i utgangspunktet til de punktene som er nevnt som hensikt med prosjektet

4. TINE mener at kjøp av eksterne tjenester bør skje i de tilfeller hvor eksternt kjøp kan bidra med supplerende kompetanse.

5. For TINE er det mest presserende med en avklaring av konsekvensene av bortfall av ordningene med reguleringseksport da avvikling av eksport vil redusere regulators muligheter til å balansere markedet.

6. Det er vesentlig at regulator får dekket kostnadene ved å påta seg reguleringsoppgavene.

7. Prosjektgruppen bør ha deltakere som representerer markedsregulator.»

I møtet den 14. desember ble det lagt fram et nytt og mer gjennomarbeidet mandat, bl.a. basert på de innspill som var kommet. Vedtaket i Omsetningsrådet ble:

Omsetningsrådet vil følge opp Stortingets behandling av Meld. St. 11 (2016-2017) fra LMD og gjennomgå regelverk og ordninger.

Omsetningsrådet legger til grunn at flertallet på Stortinget mener det ikke er behov for store omlegginger av markedsbalanseringsordningen. Flertallet i næringskomiteen «ser likevel behov for å foreslå noen justeringer av de ulike ordningene for å tilpasse disse til dagens behov.», jf. Innst. 251 S.

Ut fra Innst. 251 S tilsier dette en gjennomgang av markedsreguleringsforskrift med tilhørende retningslinjer og ordninger, for å sikre at disse ivaretar de forholdene Stortinget vektlegger og som omtalt av flertallet er:

- *Redusere risikoen for konkurransevridning*
- *Sikre tillit til at markedsordningene fungerer likt for alle aktører i markedet*
- *Sikre et transparent system*
- *Sikre at markedsregulator skiller mellom rollen som markedsregulator og markedsaktør*
- *Legge til rette for mulige produksjonsregulerende tiltak for alle husdyrarter som omfattes av markedsordningene.*

- *Innføre en avgrenset mottaksplikt for Nortura fra uavhengige mottakere av slakt*
- *Vedrørende balanseringsordningen for kumelk: «Vurdere å endre regelverket som forenkler ordningen og reduserer risikoen for konkurransevridning i melkesektoren»*
- *Se på opplysningsvirksomhet finansiert over omsetningsavgiften (Innst. 8 S (2017-2018) fra næringskomiteen til statsbudsjettet for 2018)*

OR foreslår at gjennomgangen av regelverk og ordninger skal skje innen 31. desember 2019.

Omsetningsrådet er oppdragsgiver og arbeidet skal være fast post i alle møter. Omsetningsrådets sekretariat gis oppdraget å gjennomføre oppgaven i tråd med framlagt prosjektmodell justert i tråd med føringer gitt i dette møtet.

Landbruksdirektoratet tildeles 1,5 mill kroner i 2018 øremerket dette arbeidet.

Omsetningsrådet la til grunn at flertallet på Stortinget, under behandlingen av Meld. St. 11 (2016-2017), mente at det ikke var behov for store omlegginger av markedsbalanseringsordningen. Føringene fra flertallet i næringskomiteen om «noen justeringer av de ulike ordningene for å tilpasse disse til dagens behov» ble lagt som en premiss i mandatet. Departementets bestilling i brev av 28. september sammenholdt med Stortingets behandling ble lagt til grunn for endelig mandat.

Som det framgår av mandatet, ga Omsetningsrådet sekretariatet i oppdrag å gjennomføre oppgaven i tråd med framlagt prosjektmodell justert i tråd med føringer gitt i møtet 14. desember. Tidsfrist for gjennomføring av hele prosjektet ble satt til 31. desember 2019 med forbehold, siden LMD hadde varslet at de skulle komme tilbake med endelig tidsfrist.

Omsetningsrådets møte 8. februar 2018 – konkretisering av oppgaver

Til møtet 8. februar la sekretariatet fram en konkretisering av oppgavene som skulle gjennomgås i prosjektet. Oppgavene ble i dette møtet fordelt i fem hovedområder: (A) Redusere risiko for konkurransevridning, (B) Praktisering av markedsregulators informasjonsplikt, (C) Se på opplysningsvirksomhet finansiert med omsetningsavgiften, (D1 og D2) sektorvise oppgaver (kjøtt/egg og melk) og Juridisk gjennomgang av regelverket (E). Arbeidsformen som skissert var interne grupper i sekretariatet per oppgave, som skulle innhente innspill og holde kontakt med bransjen og faglagene.

Det ble orientert om at LMD i brev datert 6. februar hadde bedt om en tilbakemelding på gjennomgangen av opplysningsvirksomheten på et tidligere tidspunkt, 1. juli 2018. Saken ble tatt til orientering og Omsetningsrådet tar med innspillene i den videre prosessen.

Omsetningsrådets møte 13. mars 2018 – status i arbeidet

Til møtet 13. mars hadde sekretariatet utarbeidet et forslag til brev som svar til departementet vedrørende status for arbeidet, som ble behandlet og godkjent av OR..

Følgende milepæler er oppgitt i brevet til LMD:

1. Første kvartal 2019 – Kartleggings- og forslagsfase avsluttet. Eventuelle endringsbehov utenfor ORs myndighetsområdet er formidlet til LMD.
2. August 2019 - forslaget til regelverk skal være utarbeidet.
3. Desember 2019 - regelverksendringer være vedtatt.

Sekretariatet bemannet opp grupper per tema og sendte 22. og 23. mars ut tilbud til faglag og markedsregulatorer, om å komme med innspill på temaene omkring dobbel mottaksplikt, informasjonsplikt og mer sektorspesifikke spørsmål på kjøtt/egg og melk.

Svarfristen var 13., 16. og 30. april på hhv. dobbel mottaksplicht kjøtt, informasjonsplikten og sektorvise innspill kjøtt og egg.

Omsetningsrådets møte 16. april 2018 – ny organisering og etablering av arbeidsgrupper

Til møtet 16. april la sekretariatet fram en statusrapportering og framdriftsplan for arbeidsgruppe B, C, D1 og D2 samt en nærmere spesifisering av arbeidsoppgavene innenfor for den juridiske gjennomgangen (E), inkludert den konkurranserettslig vurdering (A). (Dette ble ikke protokollert.)

Det ble orientert om møtet 21. mars mellom rådets leder og statsråd Dale, hvor det ble gitt uttrykk fra LMD om at det måtte være mulig å slutføre vurderingen av dobbel mottaksplicht og informasjonsplicht på et tidligere tidspunkt enn 31. desember 2019. Dale bad også om tilbakemelding på dette etter møtet 16. april. Videre ble opplysningsvirksomheten tatt opp og leveringsfristen 1. juli 2018 presisert.

I møtet ble rådet gjort kjent med brev fra KLF, Nortura og Norges Bondelag, hvor de ber om utsatt frist til utgangen av juni 2018, som svar på ovennevnte brev hvor sekretariatet hadde satt svarfrister i april.

I møtet fremmet Norges Bondelag forslag om at Omsetningsrådet etablerer arbeidsgrupper på hvert av hovedtemaene B, C, D1, D2, A/E. Disse arbeidsgruppene skulle bemannes og ledes av representanter fra organisasjonene i Omsetningsrådet, og det skulle utpekes en leder for hver av gruppene. Leder satte følgende premisser for dette, som rådet ikke hadde innvendinger mot:

- At ordet «partene» i forslaget endres til «medlemmene»
- At arbeidsgruppene bør begrenses til 3 til 5 medlemmer, hvor de som deltar skal ha spesifikk kompetanse på området og frigitt tid til å jobbe med oppgaven
- At de vedtatte tre hovedmilepælene i tidsplanen skal følges
- At arbeidsgruppene må rapportere til OR underveis
- At representasjon i de forskjellige gruppene skal fastsettes i dagens møte
- At arbeidet i gruppene skal starte i mai

OR vedtok følgende:

OR ber om at det etableres arbeidsgrupper på hver av hovedtemaene B, C, D1, D2 og E (inkl. A). Disse arbeidsgruppene skal organisere arbeidet, bestille utredninger og bearbeide innspill fram til et ferdig forslag som skal legges fram for rådet. Rådets leder har fullmakt til å bemanne arbeidsgruppene med representanter for medlemmene i OR basert på innspill fra rådsmedlemmene samt utnevne arbeidsgruppeledere. Arbeidsgruppene oppnevnes innen 30. april 2018. LDIR er sekretariat for hver av arbeidsgruppene.

Omsetningsrådets møte 9. mai 2018

I møtet 9. mai ble det informert om gruppenes sammensetning og leder. Arbeidsgruppens ledere ble gitt ansvar for å rapportere til ORs møter.

Arbeidsgruppe C opplysningsvirksomhet fikk frist til møtet 22. juni med å legge fram forslag til svar på LMDs brev av 6. februar.

Av møtebehandlingen framgår det at Omsetningsrådet var kjent med at statsråd Dale ønsket forsert rapportering på informasjonsplikten og mottaksplicht. Rådet la dette til grunn, men mente det også måtte tas høyde for helheten.

Omsetningsrådets møte 22. juni 2018 – statusrapporter

Arbeidsgruppene ble bedt om å legge fram arbeidsplan/tidslinje for arbeidet i rapportering til rådet 22. juni 2018. Alle gruppene leverte statusrapport for arbeidet. Gruppen for kjøtt

og egg (D2) la fram en plan som tilsa at de ville levere innen utgangen av februar 2019, gruppen for melk (D1) innen årsskiftet, men med forbehold om at de kunne bruke starten av 2019 også. De andre gruppene gav ikke klare frister for eget arbeid i den skriftlige redegjørelsen. Arbeidsgruppene ledere deltok i dette møtet.

Omsetningsrådets møte 11. september 2018 og 1. november 2018

Arbeidsgruppen framla framdriftsplaner i begge møtene hvor alle gruppene meldte at de så for seg å levere på ulike tidspunkt før mars 2019, med unntak av jus-gruppen som meldte at de vil levere innen utgangen av mars. Det var en omfattende statusgjennomgang for rådet 1. november, der hver enkelt leder for arbeidsgruppene fikk tildelt 20 minutter til presentasjon og spørsmål fra rådet.

En sammenstilling fra rapporteringen til møtet 1. november viste følgende:

Gruppe		Møter planlagt			Leveranse
A/D	Jus	07.11.18	08.11.18	Flere møter planlagt	Rapport 27.03.19
B	Info	13.11.18	03.12.18		Rapport des. 19
C	Opplysning	14.11.18			Rapport des. 19
D1	Melk	11.12.18	22.01.19	(Reserve)	Rapport årsskifte
D2	Kjøtt/egg	11.12.18	25.01.19	27.02.19	Rapport 01.03.19

Omsetningsrådet møter den 7. desember 2018 og 4. februar 2019

Gruppene avleverte statusrapporter til rådsmøtet 7. desember, og meldte at de så for seg å levere på de tidligere angitte fristene. I møte 4. februar ble rapport fra informasjonsplikten (B) lagt fram og tatt til orientering. Samtidig ble det rapportert om noe forsinkelse på melk (D1) og opplysningsvirksomheten (C), men at man skulle få levert disse slik at rapportene kunne presenteres for rådet i marsmøtet.

Landbruksdirektoratets forståelse av mandat og prosess

Bakgrunn for saksframlegget er at sekretariat og leder i møtet 4. februar oppfattet at det var noe ulik forståelse av videre prosess og arbeid i prosjektet.

I behandlingen av sak 5/19 om informasjonsplikten, oppfattet Landbruksdirektoratet at enkelte av rådets medlemmer tok til orde for en tilnærming hvor jus-gruppen skal overta rapportene, gjøre en vurdering av rapportene og innarbeide dem i én rapport. Det er en annen forståelse enn hva Landbruksdirektoratet har lagt til grunn i sitt arbeid og innstillinger.

Landbruksdirektoratet har siden april 2018 jobbet etter den oppfatning at alle arbeidsgruppene er likestilte og skal levere sine rapporter til Omsetningsrådet, som deretter behandler forslagene til endringer m.v. som framkommer. Landbruksdirektoratet forbereder som sekretariat for Omsetningsrådet på vanlig måte en innstilling til OR med vurderinger og eventuelt forslag til vedtak for hver enkelt rapport når disse foreligger. Landbruksdirektoratet har lagt til grunn at Omsetningsrådet deretter tar stilling til forslagene til endringer i Omsetningsrådets regelverk m.m. og fatter vedtak ut fra dette. Rapportene fra arbeidsgruppene sammen med Omsetningsrådets vedtak, danner deretter grunnlaget for neste fase i prosjektet, som løper fra 1. april til august 2019. Det er Landbruksdirektoratets oppfatning av mandatet at neste fase innebærer utarbeidelse av forslag til hvordan de materielle endringene som er foreslått i arbeidsgruppene kan kodifiseres i Omsetningsrådets regelverk, og at dette gjennomføres av ORs sekretariat. Resultatet av arbeidet, som etter milepælsplanen er i august 2019, er at sekretariatet legger fram utkast til regelverksendringer og høringsbrev for vedtak i rådet. Siste fase av prosjektet innebærer at hørings svar blir bearbeidet av sekretariatet, og endelig forslag til

regelverksendringer m.m. legges fram for rådet i desember for ikrafttredelse 1. januar 2020.

Landbruksdirektoratet har gjennomgått alle protokollene fra første behandling i rådet og fram til i dag for se hva som har vært skrevet ned, se ovenfor. Landbruksdirektoratet mener det er god dekning for vår forståelse av prosjektets arbeidsform. Lederne av gruppene B, C, D1 og D2 har svart oss at de oppfatter at de er ferdig med sitt arbeid når rapporten er avlevert, og at Omsetningsrådet skal behandle deres leveranser.

Direktoratets oppfatning er at jus-gruppen er likestilt de øvrige gruppene, og ikke har fått mandat til å bearbeide og sammenstille alle rapportene til ett dokument. Det tilsier at det er Landbruksdirektoratet som sekretariat overtar det videre arbeidet med regelverksutviklingen m.m. basert på resultatet av ORs behandling av de fem rapportene.

Direktoratet er kjent med at det har vært diskutert i jus-gruppen hvilken rolle denne skal ha etter at alle rapportene er levert innen utgangen av mars 2019. Landbruksdirektoratet som sekretariat for Omsetningsrådet har hele tiden forholdt seg til de vedtakene som er gjort i Omsetningsrådet om dette, og lagt til grunn at alle gruppene skal avgi sluttrapport i utgangen av første kvartal 2019. Direktoratet skulle deretter forberede eventuelle endringer i forskrifter og retninglinjer for Omsetningsrådet innen august 2019. Det vises f. eks. til OR vedtak av 13. mars 2018 gjengitt ovenfor.

Siden denne diskusjonen har oppstått, gis en omtale av Landbruksdirektoratets sekretariatsrolle som følger:

Det fremgår av Omsetningsloven § 3, siste ledd at sekretariatsfunksjonen for rådet («... å førebu sakene for rådet, følge opp vedtaka og krevje inn og administrere avgiftsmidlane») tillegges det organet som Landbruks- og matdepartementet bestemmer, dvs. Landbruksdirektoratet.

Sekretariatsfunksjonen anses i følge loven og forarbeidene til loven som en statlig forvaltningsoppgave, dvs. at det underlegges statens organisatoriske myndighet, hvor både hvilket organ som skal utføre denne funksjonen, dennes organisering, og finansieringen av denne virksomheten, bestemmes av staten ved Landbruks- og matdepartementet.

Det minnes i denne forbindelse også om lovendringen som skjedde fra 1. januar 2010, hvor behovet for effektivisering og modernisering av rådet førte til at lovbestemmelsen om et eget arbeidsutvalg som forbereder saker for rådet og fatter selvstendige vedtak i enkeltsaker ble fjernet. Omsetningsrådet ble samtidig gitt en delegeringsmyndighet, slik at saker av mer administrativ karakter kunne delegeres til rådets sekretariatet, jf. Ot.prp. nr. 47 Om lov om endring av omsetningsloven

Landbruksdirektoratet vil understreke at oppfølging av oppgavene fra arbeidsgruppene når det gjelder faglige spørsmål og regelverksutvikling krever solid og tverrfaglig kompetanse om markedsreguleringen og forvaltningsrett. Som forvaltningsorgan besitter Landbruksdirektoratet personalressurser med denne kunnskapen, og vil effektivt kunne utføre oppgaven.

Oppdraget fra LMD og vurdering av tidsaspektet i prosjektet

I rapporteringen til LMD i mars stod det: «1. kvartal 2019 – Kartleggings- og forslagsfase avsluttet. Eventuelle endringsbehov utenfor ORs myndighetsområdet er formidlet til LMD.» For å kunne iverksette et revidert regelverk 1. januar 2020 er det tidskritisk at eventuelle endringer som følge av ORs behandling av rapportene som enten må behandles i årets jordbruksavtale eller berører rammeforskriften blir vedtatt av OR 12. april 2019 og formidlet til avtalepartene/LMD direkte. LMD trenger noe tid til en forsvarlig

saksbehandling av de eventuelle forslagene som vil foreligge knyttet til rammeforskriften. I tillegg kommer tre måneders høring av endringer etter ordinære regler, behandling av høringssvar og fastsettelse av endringer.

Det vil være helt avgjørende for at prosjektet skal holde tidsplanen at alle nødvendige vedtak for faglige tiltak og regelverksutvikling blir fattet av OR i april. Det innebærer at sekretariatet kun har en uke på å lage innstillingen fra jus-gruppen. Videre vil vi legge fram innstillinger knyttet til de øvrige rapportene til møtet 21. mars, slik at rådet kan bli kjent med både rapportene og sekretariatets vurdering før endelig behandling 12. april. Direktoratet vil ta hensyn til at rådet ønsker å se de forskjellige temaene som er behandlet i sammenheng.

I perioden fram til høringsforslaget er klart, vil det sannsynligvis være behov for avklaringer med rådet og rapportering om arbeidet i hvert møte. Ut fra ORs møteplan vil 13. september være sannsynlig vedtaksdato for regelverksendringer med høringsbrev. Eventuelle endringer som berører rammeforskriften må da være samordnet med LMD.

ORs siste møte i 2019 er berammet til 13. desember, hvilket betyr at endringer i regelverket må vedtas da for å kunne bli iverksatt fra 1. januar 2020. Avhengig av hvor omfattende regelverksendringene blir, ligger det nå an til at høringen må avkortes til maksimalt 6 uker. Dette viser at det er avgjørende at de milepæler som er lagt følges og at det må arbeides meget effektivt den tiden som gjenstår av prosjektet.

Dersom Omsetningsrådet velger en annen arbeidsform enn den direktoratet har redegjort for i fase 2 (1. april – august 2019), som inkluderer bidrag fra andre enn rådet eller sekretariatet (eksterne bidrag), legger sekretariatet til grunn at behandlingen av disse bidragene skal skje på vanlig måte av sekretariatet, med vurderinger og saksfremlegg som grunnlag for vedtak rådet skal fatte. Sekretariatet vil under denne saksforberedelsen gjøre selvstendige og helhetlige vurderinger med utgangspunkt i sin oppgave som sekretariat for rådet. Som for andre saker som skal legges frem for rådet, innebærer dette behov for tid til å foreta en forsvarlig saksbehandling. For at saksfremlegg skal være ferdige i august, slik at fremdriftsplanen kan holdes, må ev. eksterne bidrag være direktoratet i hende senest 1. juli 2019.

Forslag til framdrift for resterende arbeid

4. februar 2019	Rapporten om informasjonsplikt lagt fram. Kun tatt til orientering av OR. (Nevnes for å gi en helhetlig avslutning av milepæl 1.)
21. mars 2019	Følgende rapporter legges fram av sekretariatet til orientering: <ul style="list-style-type: none"> • Melk • Opplysningsvirksomhet • Kjøtt og egg <p>Sak om videre arbeid i prosjektet legges fram.</p>
12. april 2019 Etter møtebehandling 12. april 2019	Alle rapportene, fra hver av de fem arbeidsgruppene inkludert jus-gruppen, legges enkeltvis fram av sekretariatet som saker til behandling. OR vedtar grunnlaget for regelverksendringer m.m. Eventuelle vedtak som har betydning for Jordbruksavtalen oversendes avtalepartene. Eventuelle vedtak som har betydning for rammeforskriften oversendes Landbruks- og matdepartementet

Perioden 23. april 2019 til 23. august 2019	Landbruksdirektoratet utarbeider forslag til forskrifter og retningslinjer med tilhørende høringsbrev. Status for arbeidet og forhold som krever avklaring fra Omsetningsrådet legges fram i møtene i perioden. Endringsforslag som berører både rammeforskriften og markedsreguleringforskriften må avklares med LMD.
13. september 2019	Omsetningsrådet behandler forslag til endringer i forskrift og retningslinjer med tilhørende høringsbrev.
Etter møtebehandling 13. september 2019	Forskrift og retningslinjer sendes ut samlet på høring. Høring i ca. 6 uker for å kunne iverksette endringene fra 1. januar 2020. Sekretariatet behandler høringssvarene.
13. desember 2019	Resultat av høring, fastsettelsesbrev og endelige regelverksendringer legges fram som sak i møtet, og endringer vedtas av OR.
Etter møtebehandling 13. des. 2019	Regelverksendringer meldes til Lovdata og legges ut på internett.

Saksnr.: 016/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Mal for Omsetningsrådets protokoll	Saksnr.: 19/18866-1

Beskrivelse

Medlem i Omsetningsrådet, Kristin Taraldsrud Hoff har bedt sekretariatet om å «fremlegge en sak for rådet om ny mal for protokoll, der innstillingen ikke er en del av protokollen». Dette vil endre en ordning som er blitt praktisert i lang tid.

Landbruksdirektoratet anbefaler at dagens praksis videreføres. Dette er ikke til hinder for at Omsetningsrådet i saker der særskilte hensyn gjør seg gjeldende kan foreta en nærmere og konkret vurdering om innstillingen og sakens dokumenter skal publiseres som en del av møteprotokollen.

Hjemmel

Markedsreguleringsforskriften § 7-1, offentlighetsloven og forvaltningsloven.

Forutsetninger

Vedlegg

Forslag til vedtak

Dagens praksis om å la saksinnstillingen bli en del av protokollen videreføres. Dette er ikke til hinder for at Omsetningsrådet i saker der særskilte hensyn gjør seg gjeldende kan foreta en nærmere og konkret vurdering av om innstillingen og dokumentene som ligger til grunn for saken skal publiseres som en del av møteprotokollen.

Møtebehandling

Rådets medlem Lars Petter Bartnes fremmet et forslag om å utsette saken. Utsettelsesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Medlemmet Kristin Taraldsrud Hoff fremmet følgende protokolltilførsel i møtet 12. april til saken:

«Saken ble utsatt og følgelig ikke realitetsbehandlet 21.03.19. Kristin Taraldsrud Hoff presiserte likevel at saken var galt fremstilt ved at det ble hevdet at hun har ønsket at saksframlegget ikke skal følge protokollen. Det stemmer ikke at dette har vært forslagsstillers ønske. Beklageligvis ble det protokollert slik etter møtet 26.11.18 da Kristin Taraldsrud Hoff fremmet ønske om å få en slik sak til rådet, men feilen i protokollen ble dessverre ikke oppdaget da denne ble godkjent. Kristin Taraldsrud Hoff mener at protokollen fra møtet 21.03.19 burde gjenspeile den presiseringen hun ga i møtet om sakens feilaktige fremstilling.»

Vedtak

Behandlingen av saken utsettes.

Mal for Omsetningsrådets protokoll

1. Bakgrunn

Medlem i Omsetningsrådet, Kristin Taraldsrud Hoff har bedt sekretariatet om å «fremlegge en sak for rådet om ny mal for protokoll, der innstillingen ikke er en del av protokollen». Dette skal gjøres «ved første anledning». (Protokoll for møte i Omsetningsrådet 26.11.2018 (telefonmøte), tilførsel til sak 100/18) Etter dagens praksis, som er praktisert over lang tid, inntas sekretariatets innstilling i protokollen, og protokollen publiseres på Landbruks- og matdirektoratets nettsider. Forslaget vil medføre endringer i denne praksisen.

Nedenfor vil det under pkt. 2 redegjøres for rettslige rammer som bør tas hensyn til når det skal tas stilling til om dagens praksis skal endres (pkt. 3-4). Deretter vil det foretas en nærmere vurdering av hvilke krav som må stilles til møteprotokoller og gis en anbefaling (pkt. 5). Det legges for vurderingen til grunn at Omsetningsrådet er et forvaltningsorgan med særlig uavhengig stilling som i saksbehandlingen må følge reglene i forvaltningsloven og offentlighetsloven.

2. Offentlighetsloven

2.1 Formål og virkeområde

Lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentlighetsloven) regulerer allmennhetens rett til innsyn i dokumenter i offentlig virksomhet. Lovens formål er nedfelt i § 1:

«Formålet med lova er å leggje til rette for at offentlig verksemd er open og gjennomiktig, for slik å styrkje informasjons- og ytringsfridommen, den demokratiske deltakinga, rettstryggleiken for den enkelte, tilliten til det offentlege og kontrollen frå ålmenta. Lova skal òg leggje til rette for vidarebruk av offentlig informasjon.»

Formålsbestemmelsen gir uttrykk for de tre hovedhensynene som ligger til grunn for innsynsretten: demokratihensynet, kontrollhensynet og hensynet til rettssikkerhet. I tillegg gjenspeiler bestemmelsen at offentlig informasjon kan være en verdifull ressurs for private, og at forvaltningen i så måte har en «viktig funksjon som informasjonsbank». (Ot.prp. nr. 102 (2004-2005) pkt. 3.3)

Formålsbestemmelsen er ment å klargjøre utgangspunktet om at alle har rett til innsyn i dokumenter i forvaltningen, og å markere verdien av dette prinsippet. I tillegg har den betydning som tolkningsfaktor ved bruk av lovens øvrige bestemmelser. (Ot.prp. nr. 102 (2004-2005) kap. 16, merknad til § 1)

Retten til innsyn i offentlig forvaltning er grunnlovsfestet i Grunnloven § 100 femte ledd som lyder:

«Enhver har rett til innsyn i statens og kommunenes dokumenter og til å følge forhandlingene i rettsmøter og folkevalgte organer. Det kan i lov fastsettes begrensninger i denne rett ut fra hensyn til personvern og av andre tungtveiende grunner.»

Det blir i forarbeidene til grunnlovsbestemmelsen lagt vekt på at offentlig innsyn er viktig

som en del av infrastrukturen i et demokratisk samfunn. Det heter at:

«Det gjelder lovregler som pålegger det offentlige plikter som positivt er med på å verne ytringsfriheten ved at de forplikter det offentlige til å opprette og styrke det offentlige rom og den offentlige samtale.» (NOU 1999:27, s.88)

2.2 Hovedregel om innsyn

Offentlighetsloven § 3 slår fast at alle saksdokumenter i offentlig virksomhet er åpne for innsyn:

«Saksdokument, journalar og liknande register for organet er opne for innsyn dersom ikkje anna følgjer av lov eller forskrift med heimel i lov. Alle kan krevje innsyn i saksdokument, journalar og liknande register til organet hos vedkommande organ.»

Innsynsretten gjelder «saksdokument, journalar og liknande register for organet». Begrepet «saksdokument» er definert i § 4 annet ledd. Et dokument kvalifiserer som et saksdokument for organet når følgende vilkår er oppfylt: (Offl. § 4 annet ledd første punktum)

- Dokumentet gjelder ansvarsområdet eller virksomheten til organet. Dokumentet må altså inneholde opplysninger som etter sin art kan brukes i organets virksomhet. Det er tilstrekkelig at dokumentet gjelder ansvarsområdet til organet eller virksomheten mer generelt. (Ot.prp. nr. 102 (2004-2005), s. 120)
- Dokumentet må være kommet inn til eller lagt frem for organet, eller være opprettet av organet selv. Et dokument er opprettet når det er sendt ut av organet. Dersom dette ikke skjer, skal dokumentet regnes som opprettet når det er ferdigstilt. Et dokument vil normalt anses som ferdigstilt når det ikke lenger er aktuelt å gjøre endringer eller tilføyelser. (Ot.prp. nr. 102 (2004-2005), s. 120)

Innstillingene til Omsetningsrådet inngår som en del av beslutningsgrunnlaget for rådets avgjørelser, og vil dermed klart nok knytte seg til Omsetningsrådets ansvarsområde og virksomhet. Når innstillingen legges frem for rådets medlemmer (eller sendes ut av Omsetningsrådet) må den normalt regnes som et saksdokument i offentlighetslovens forstand, slik at den vil være omfattet av hovedregelen om innsynsrett i offl. § 3.

Innsynsretten etter offl. § 3 gjelder for «alle». Det betyr at hvem som helst har krav på å gjøre seg kjent med dokumentene, uavhengig av formålet med et innsynskrav. (Ot.prp. nr. 102 (2004-2005), s. 119) Unntak fra hovedregelen i offl. § 3 krever hjemmel i lov eller forskrift gitt med grunnlag i lov. En generell instruks eller beslutning om å gjøre unntak fra innsyn vil således være uten virkning dersom den mangler slik hjemmel. (Rettleiar til offentleglova G-2009-419, s. 30, Brandt mfl., Offentleglova: Lovkommentar (2018), s. 101, Bernt, Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova)) For sekretariatets innstillinger vil imidlertid unntaket for organinterne dokument i offl. § 14 være relevant inntil endelig vedtak er truffet i saken (se pkt. 2.3 nedenfor). Offentlig-hets-loven pålegger ikke organene plikt til å gi innsyn av eget initiativ. Men et organ kan selv velge å publisere dokumenter (med unntak av opplysninger som er underlagt taushetsplikt, jf. offl. § 13).

2.3 Unntak for organinterne dokument

Offentlighetsloven § 14 første ledd gir adgang til å gjøre unntak for dokumenter som organet har utarbeidet for sin egen interne saksforberedelse:

«Eit organ kan gjere unntak frå innsyn for dokument som organet har utarbeidd for si eiga interne saksførebuing.»

Unntaket forutsetter at dokumentet er utarbeidet av organet selv. En enhet som på permanent basis utfører sekretariatsfunksjoner for et organ, skal normalt regnes som en del av dette organet. (Ot.prp. nr. 102 (2004-2005), s. 131) Innstillinger fra et sekretariat til organets styre eller ledelse vil dermed gjerne dekkes av unntaket. (Sml. også Frihagen (1994), s. 333, Eckhoff/Smith, s. 231, NOU 1974: 43 Nemnder i forvaltningen, s. 51)

Unntaket gjelder kun dokumenter som organet har utarbeidet for sin interne saksforberedelse. Den endelige avgjørelsen i en sak vil ikke være en del av saksforberedelsen, og vil derfor heller ikke kunne unntas i henhold til offl. § 14 første ledd. (Ot.prp. nr. 102 (2004-2005), s. 131-132) Siden denne saken gjelder den ferdige protokollen, er disse bestemmelsene dermed av mindre interesse og vil ikke bli behandlet i det følgende.

3 Forvaltningsloven og alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper

3.1 Overordnet

Som det fremgår ovenfor vil sekretariatets innstilling (eller deler av den) være offentlig når rådet slutter seg til sekretariatets forslag til vedtak og begrunnelse. I det følgende vil det redegjøres nærmere for begrunnelsesplikten og innstillingens betydning for oppfyllelse av denne plikten.

3.2 Enkeltvedtak

Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) inneholder særskilte regler om enkeltvedtak. Et enkeltvedtak skal som hovedregel være skriftlig, jf. fvl. § 23. (Skriftlighetskravet gjelder ikke dersom det av praktiske grunner vil være særlig byrdefullt for forvaltningsorganet.) Vedtaket skal dessuten begrunnes, jf. fvl. § 24 første ledd. Begrunnelsen må normalt inneholde følgende opplysninger, jf. fvl. § 25:

- De regler vedtaket bygger på
- De faktiske forhold som vedtaket bygger på
- De hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn

Det følger av fvl. § 24 første ledd at «forvaltningsorganet» skal gi begrunnelse «samtidig med at vedtaket treffes». I dette ligger at begrunnelsen formelt skal gis av det organet som treffer vedtaket, og utformes skriftlig som et direkte ledd i vedtaket i saken. (Woxholth, Forvaltningsloven med kommentarer (2011), s. 449, Frihagen, Forvaltningsloven: Kommentartutgave (1986), s. 539, 548)

Plikten til å gi samtidig begrunnelse betyr ikke nødvendigvis at begrunnelsen må gis i samme dokument som vedtaket. Woxholth fremholder således at begrunnelsen for eksempel kan gis i et vedlegg eller lignende. (Woxholth (2011), s. 450-451. Se også Frihagen (1986).)

Dersom vedtaket treffes av et kollegialt organ, må det legges til grunn at det ikke vil være tilstrekkelig at begrunnelse gis av organets sekretariat. Loven er imidlertid ikke til hinder for at sekretariatet utarbeider et utkast eller forslag til begrunnelse som organet kan vedta som sin egen, eventuelt med de endringer medlemmene finner riktige. (Frihagen (1986), s.

552. Se også Woxholth (2011), s. 450 og NOU 1974: 43 s. 47.) Ifølge Frihagen er det ikke noe i veien for at et kollegialt organ ved avgjørelsen av saken «nøyer seg med å vise til skriftlig innstilling fra sekretariatet e.l., og erklærer at en er enig i det vesentlige og i resultatet.» (Frihagen (1986), s. 553. Sml. også Woxholth (2011), s. 451.) Som nevnt under pkt. 3.1.3 ovenfor må det i så fall legges til grunn at de deler av innstillingen som vedtas vil være underlagt offentlighet.

3.3 Nærmere om begrunnelse, praksis

Det er lagt til grunn at også andre avgjørelser enn enkeltvedtak som hovedregel bør begrunnes om ikke særlige hensyn taler mot det, eller begrunnelsen er uten interesse for berørte parter eller institusjoner. (NOU 1974: 43, s. 59. Sml. også Frihagen (1992), s. 210, 207)

Landbruks- og matdepartementet har i brev 14. mars 2008 uttalt seg om Omsetningsrådets begrunnelsesplikt. Saken gjaldt delvis omgjøring av departementets vedtak 19. desember 2007 vedrørende Omsetningsrådets godkjenning av budsjett for Opplysningskontoret for kjøtt og Opplysningskontoret for egg og hvitt kjøtt:

«Det er viktig for Omsetningsrådets legitimitet at rådet på en god måte adresserer de utfordringer som en markedsmessig underskuddssituasjon reiser. Passusen 'en løpende og kritisk vurdering av ressursbruken på dette området' innebærer, som nevnt, at dette gjelder ut over det enkelte året dette var tema for jordbruksforhandlingene. Disponering av omsetningsavgiftsmidler på vegne av de matvareprodusentene som har betalt avgiften legger et betydelig samfunnsmessig ansvar på Omsetningsrådet som besluttende organ. Av dette følger det at rådet – uavhengig av hva som til enhver tid måtte følge av jordbruksavtalen – må begrunne sine vedtak på en slik måte at det tydelig fremgår at relevante hensyn har vært vurdert. Det vil således uansett kunne være en saksbehandlingsfeil dersom Omsetningsrådet ikke foretar vurderinger av denne typen.» (Vår understrekning.)

3.4 Innstillingens betydning

Sekretariatets innstillinger inneholder (avhengig av sakstype) gjerne en angivelse av de regler som ligger til grunn for rådets behandling av saken, hvem som er part(er) i saken, relevante faktiske forhold, synspunkter som er gjort gjeldende og de hovedhensyn som ligger til grunn for sekretariatets forslag til vedtak. Innstillingene brukes derfor i dag i stor utstrekning som begrunnelse for de vedtak som fattes i rådet.

4. Særlig om møteprotokoller

Møteprotokollen er det dokument hvor avgjørelsene som treffes føres inn, og hvor selve beslutningen ansees endelig når protokollen er godkjent. Det må legges til grunn at møteprotokoller fra kollegiale organer som er omfattet av offentlighetsloven normalt er saksdokumenter i lovens forstand, og at de ikke kan regnes som organinterne dokumenter i henhold til offl. § 14. (Se blant annet Frihagen (1994), s. 283, 285)

Når det gjelder krav til selve innholdet i en protokoll, har vi ikke funnet skrevne regler som er direkte anvendelige for Omsetningsrådet.

Det fremstår som relativt klart at selve avgjørelsen i en sak må protokolleres. Dersom avgjørelsen går ut på at organet slutter seg til et forslag i en innstilling, bør det legges til grunn at også denne delen av innstillingen skal tas inn i protokollen. (Frihagen (1994), s.

287, NOU 1974: 43, s. 48, 60) Dersom det er fremsatt flere forlag til avgjørelse i en sak, forutsettes det i NOU 1974: 43 at alle forslag og avstemningsresultatet innføres. (NOU 1974: 43, s. 60)

Når det gjelder begrunnelser for vedtak, legger Landbruks- og matdepartementet i ovenfor nevnte brev 14. mars 2008 til grunn at Omsetningsrådets begrunnelser inntas i protokollen:

«Som et minimum bør sentrale vurderinger også følge av rådets protokoll.»

I NOU 1974: 43 forutsettes det også at organets begrunnelse for avgjørelsen inntas i protokollen. Det åpnes samtidig for at begrunnelse kan gis ved henvisning til den innstilling som eventuelt foreligger. I den forbindelse påpekes at innstillingen må oppbevares på en betryggende måte, slik at den «enkelt lar seg finne ved utgangspunkt i protokollen»:

«En mulighet er å ta innstillingen inn i møteboken. Et annet alternativ er å ha en særskilt perm for innstillinger (og andre framlagte dokumenter). Men innstillingen kan også legges på saken.»

Frihagen synes å forutsette at et internt utkast (f.eks. en innstilling) skal tas inn i protokollen (og bli undergitt offentlighet) i den grad organet ved henvisning har gjort hele eller deler av innstillingen til en del av vedtaket. Dette inkluderer tilsynelatende også vedtakets nærmere begrunnelse:

«Utgangspunktet må være at begrunnelser og særvota som er tatt inn i selve protokollen, derved blir undergitt offentlighet. Det samme gjelder protester eller erklæringer («protokolltilførsler») som måtte være innført etter krav fra vedkommende medlem og innenfor de regler som måtte gjelde. Dersom en ved henvisning helt eller delvis har gjort et internt utkast til en del av vedtaket, skal også det tas inn i protokollen og bli undergitt offentlighet.

Dersom det i et formelt vedtak vises til forslag hvor selve vedtaket er nærmere utformet (f.eks. en liste over personer som skal få tilskudd og med hvilke beløp) eller til et utkast til begrunnelse (f.eks. i en innstilling), vil denne del av forslaget gå inn som en del av vedtaket slik at partene må få også det når de får underretning etter forvaltningslovens § 27.

Tilsvarende må gjelde ved offentlighetsloven. (...)»

Det er nokså vanlig at en protokollerer både fremlagte forslag med begrunnelse og konklusjon og de vedtak som treffes. En må i det minste ta med i protokolleringen av vedtak om å godkjenne et forslag, de deler av forslaget som en vedtar ved slik henvisning. Det kan i det hele neppe være i samsvar med god forvaltningsskikk å nøye seg med å protokollere vedtak om tilslutning til innholdet av et forslag, uten å ta også vedkommende del av forslaget inn i protokollen som vedlegg til og del av formelle vedtak» (Vår understrekning.) (Frihagen (1994), s. 286-287)

Av ovenstående fremgår at rådets vedtak og rådets begrunnelse for vedtakene bør inntas i møteprotokollen. I den grad rådet slutter seg til sekretariatets forslag til vedtak og begrunnelse, bør altså som et minimum disse deler av innstillingen på en eller annen måte fremgå av protokollen. Spørsmålet er hvordan dette bør gjøres rent praktisk.

Etter dagens praksis inntas sekretariatets innstilling i møteprotokollen som hovedregel.

Dette har som nevnt vært praksis i mange år, men ble fraveket i to saker i 2018. Dette gjaldt sak 44/18 om gjennomgang av ORs regelverk og ordninger 9. mai og sak 96/18 om søknad om utkjøp av smågrisprodusenter 21. november. Når protokollen inneholde innstillingen, som både gjengir essensen av søknaden og direktoratets vurderinger og begrunnelser for forslag til vedtak, gis interesserte tilgang til både vedtakene og begrunnelsen for vedtakene, uten at det må begjæres innsyn først. Med publisering av protokollene på internett ivaretas både åpenhet, enkel tilgjengelighet, historikk og effektivitet.

En minimumsløsning for protokollering i tråd med føringene ovenfor vil kunne gå ut på at man nøyer seg med å ta inn selve vedtaket (avgjørelsen) i protokollen. For begrunnelsen kan det henvises til sekretariatets innstilling. Protokollen vil fortsatt kunne publiseres på Landbruksdirektoratet sine nettsider, men slik at innstillingen ikke er en del av denne. Dersom interesserte ønsker å gjøre seg kjent med den nærmere begrunnelsen for det aktuelle vedtaket, vil de kunne begjære innsyn i innstillingen med utgangspunkt i protokollen. Det vil de som regel ha krav på.

Spørsmålet er om Omsetningsrådet bør innføre en slik minimumsløsning, eller om dagens praksis bør videreføres.

Som departementet påpeker i brev 14. mars 2008 innebærer disponeringen av omsetningsmidler på vegne av produsentene et betydelig samfunnsansvar for Omsetningsrådet som besluttende organ. Det må legges til grunn at mange av Omsetningsrådets vedtak og motivene bak vedtakene er av interesse for en rekke ulike aktører.

I Innst. 251 S (2016-2017) legges det til grunn at «alle markedsbalansering- og produksjonsreguleringsordningene skal være transparente». (Regjeringen Solberg, Granavolden erklæringen av 17. januar 2019, s. 63) Åpenhet og innsyn er et viktig punkt i Granavolden erklæringen, hvor det heter at «Alle offentlige dokumenter skal som hovedregel være åpne for innsyn». Transparens er et sentralt virkemiddel for å sikre tillitt til forvaltningen, hvilket er fremhevet som «det viktigste og mest åpenbare formålet» bak offentlighetsloven. (Innst. O. nr. 41 (2005-2006), pkt. 2.2) En mest mulig åpen og gjennomsiktig praksis med hensyn til de saker som behandles i Omsetningsrådet vil således være med på å skape tillitt, og sikre forståelse og aksept for rådets virksomhet som forvalter av omsetningsavgiften. Viktigheten av transparens understrekes av at det ikke gjelder en generell klageadgang på Omsetningsrådets vedtak.

5 Konklusjon

En generell instruks om at innstillingen ikke skal være en del av protokollen vil være rettslig problematisk, og dessuten lite i samsvar med aktuelle politiske føringer om transparens og åpenhet knyttet til markedsreguleringen spesielt og offentlig forvaltning generelt.

Samlet sett taler hensynet til tillitt og transparens for at Omsetningsrådet bør sikre en størst mulig grad av åpenhet rundt motivene bak Omsetningsrådets vedtak. En mest mulig åpen og gjennomsiktig praksis med hensyn til de saker som behandles i Omsetningsrådet vil være med på å skape tillitt, og sikre forståelse og aksept for rådets virksomhet som forvalter av omsetningsavgiften. Det anbefales derfor at dagens praksis videreføres. Dette vil ikke være til hinder for at Omsetningsrådet i saker der særskilte hensyn gjør seg gjeldende kan foreta en nærmere vurdering av om innstillingen skal publiseres som en del av møteprotokollen.

Saksnr.: 017/19	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - regnskap 2018 - Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK)	Saksnr.: 17/60330-10

Beskrivelse

Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK) har lagt fram regnskap for 2018 over bruk av midler fra omsetningsavgiften til opplysningsvirksomhet for egg og kjøtt/fjørfekjøtt. Regnskapet viser et samlet forbruk på 78 850 857 kroner, inkludert ekstrasatsingen på egg. I sum er dette i samsvar med budsjettildeling fra Omsetningsrådet. Regnskapet er godkjent av Bransjestyret og Norturas konsernstyre. Regnskapet er revisorbekreftet.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet §§ 2 og 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22.10.2008, med hjemmel i lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Vedlegg

E-post datert 20. februar 2019 fra OEK: Regnskap 2018

E-post datert 11. mars 2019 fra OEK: Regnskap 2018 – tilleggsopplysninger

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Regnskapet over opplysningsvirksomhet for kjøtt, egg og fjørfekjøtt for 2018 i regi av Opplysningskontoret for egg og kjøtt godkjennes.
2. Det utbetales 49 176 790 kroner fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt til Nortura SA.
3. Det utbetales 12 799 954 kroner fra fondet for omsetningsavgift på egg til Nortura SA.
4. Det utbetales 16 874 113 kroner fra fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt til Nortura SA.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - regnskap 2018 - Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK)

I e-post av 20. februar 2019 har Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK) oversendt regnskap for bruk av midler fra omsetningsavgiften på opplysningsvirksomhet for egg og kjøtt/fjørfekjøtt. Bransjestyret behandlet regnskapet 31. januar 2019 og konsernstyret i Nortura godkjente det 14. februar 2019. Regnskapet er revisorbekreftet.

Midlene til opplysningskontorene har siden 2007 blitt gitt som en rammebevilgning. Budsjettet utarbeides av opplysningskontoret, men uten spesifikke krav til detaljering.

Regnskapet for OEK viser at samlet forbruk i 2018 var 78 850 857 kroner som er rett i underkant av tildelingen fra Omsetningsrådet på 79 000 000 kroner. Dette inkluderer ekstrasatsingen på egg på 5 000 000 kroner. OEK har i dag tre budsjetttrammer fra Omsetningsrådet å forholde seg til. De må ligge innenfor rammen for alle disse da overforbruk i en sektor kan ikke kompenseres med underforbruk i en annen. Dette er ivare tatt av OEK for 2018.

De aller fleste av OEKs aktiviteter har basis i og relevans for mer enn en type råvare, og mange av aktivitetene er forbrukerbehovs-drevet og ikke alene råvare-drevet. Det handler om å dekke forbrukernes totale behov. Det vil i praksis si at det ikke er mange satsinger og tiltak i OEK som kun dreier seg om for eksempel ett kjøttslag som kylling eller svin.

OEKs aktiviteter er innrettet mot både de kort- og langsiktige samfunnsbehov, markedsbehov og forbrukerbehov som avdekkes og derav følgende aktiviteter. Det er imidlertid foretatt en avstemming av kostnadene slik at aktiviteter og satsinger i størst mulig grad reflekterer det bidrag de forskjellige dyreslagene har i form av fondsfinansiering.

OEK har gjennom 2018 fulgt alle aktiviteter mot både total kostnad på aktiviteten samt innholdsmessig fordeling på råvaretype og fond. Felleskostnader som administrasjonskostnader og strategiutvikling har blitt fordelt etter den nøkkel som størrelsen på midlene fra de tildelte fondene gav.

OEK skriver at 2018, som 2017, har vært et svært utfordrende år gitt usikkerheten når det gjelder videre finansiering/organisering av opplysningsvirksomheten. Det har vært en vedvarende belastning for de ansatte å leve med usikkerheten om arbeidsplassens framtid. I tillegg er det utfordrende å lede og utvikle, planlegge og gjennomføre strategier og tiltak når en ikke har hatt forutsigbarhet i finansiering, formål og organisering.

De skriver videre at en likevel har jobbet aktivt og målrettet i 2018 med effektivisering, kompetanseutvikling, ledelsesutvikling og organisasjonskultur med ulike tiltak. En omorganisering ble implementert 1. januar 2018, der OEK gikk fra tre avdelinger og stab til to avdelinger og stab.

Oversikt over OEKs regnskap for 2018, budsjett 2018 og regnskap 2017 fordelt på de ulike sektorene

REGNSKAP PER FOND 2018	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017	Avvik kroner *	Avvik % *
Fond Kjøtt	49 176 790	49 200 000	49 138 467	23 210	0,05
Fond Fjølfe	16 874 113	17 000 000	16 967 841	125 887	0,74
Fond Egg	12 799 954	12 800 000	12 783 124	46	0,00
Totalt OEK	78 850 857	79 000 000	78 889 432	149 143	0,19
* Sammenlignet med budsjettet for 2018					

Nærmere om de enkelte postene

OEK besto i 2018 av følgende to avdelinger: «Konseptutvikling, produksjon og marketing» samt «Kommunikasjon og samfunnskontakt» i tillegg til stab.

Administrasjon/drift

To fastansatte og en deltidsansatt har avsluttet sitt arbeidsforhold i OEK i 2018 og det har i perioder vært langtidsfravær knyttet til sykdom og fødselspermisjoner i organisasjonen. Dette har gjort det nødvendig med innleie av prosjektmedarbeidere for å kunne gjennomføre vedtatte planer og aktiviteter. Utgiftene er kostnadsført på Stab.

Kompetansehevingsplanen ble oppdatert i 2018 for å bidra til at OEK skal besitte den kompetansen som er nødvendig for å nå de fastsatte målene og styrke sin posisjon i fremtiden. Kostnadene samlet på kompetanseheving gjenspeiler at det er gjennomført flere overordnede og felles tiltak for hele organisasjonen, noe som igjen gir lavere kostnader enn budsjettert på kompetanseheving i hver avdeling.

Sommeren 2018 ble det gjennomført en mindre ombygging av lokalene for å få plass til en ny kantine, som deles med Animalia. Dette medførte høyere kostnader på husleie/felleskostnader en opprinnelig budsjettert.

Oversikt over kostnader i OEK med avvik mellom budsjett og regnskap for 2017

	Regnskap per fond						
	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Kjøtt	Fjørfe	Egg	Avvik kroner	Avvik %
ADMINISTRASJON/DRIFT	29 619 818	31 100 000	19 697 179	6 812 558	3 110 081	1 480 182	4,76
Lønnskostnader	23 143 201	23 600 000	15 390 228	5 322 936	2 430 036	456 799	1,94
Husleie/felleskostnader	4 185 416	4 000 000	2 783 301	962 646	439 469	-185 416	-4,64
Utviklingskostnader	1 443 451	3 000 000	959 895	331 994	151 562	1 556 549	51,88
Kompetanseutvikling/reiser	847 751	500 000	563 755	194 983	89 014	-347 751	-69,55
KONSEPTUTVIKLING, PRODUKSJON OG MARKETING	35 599 153	31 250 000	20 965 347	6 457 613	8 176 194	-4 349 153	-13,92
Digital Drift	1 022 382	1 200 000	652 839	224 857	144 687	177 618	14,80
Mediekjøp	19 515 198	17 200 000	11 986 103	3 181 691	4 347 404	-2 315 198	-13,46
Produksjonskostnader	12 151 076	8 800 000	6 550 867	2 505 604	3 094 606	-3 351 076	-38,08
Utviklingskostnader	1 477 695	1 850 000	816 845	230 199	430 651	372 305	20,12
Driftsmidler/wareforbruk	249 906	200 000	172 487	53 343	24 077	-49 906	-24,95
Innovasjon mat/konsept		300 000				300 000	100,00
Kjøp av tjenester	645 339	700 000	371 951	178 767	94 621	54 661	7,81
Kompetanseutvikling/reiser	537 556	1 000 000	414 255	83 153	40 148	462 444	46,24
KOMMUNIKASJON OG SAMFUNNSKONTAKT	6 384 935	8 900 000	3 995 171	1 730 997	658 766	2 515 065	28,26
Effekt/resultatmåling	1 046 542	1 400 000	668 078	176 590	201 874	353 458	25,25
Ekstern kommunikasjon	2 940 435	4 500 000	1 739 385	1 057 220	143 830	1 559 565	34,66
Intern kommunikasjon	2 082	200 000	1 297	448	337	197 919	98,96
Innsikt/analyser	1 584 884	2 000 000	1 046 356	324 858	213 670	415 116	20,76
Kompetanseutvikling/reiser	431 758	500 000	291 517	93 849	46 392	68 242	13,65
Utviklingskostnader	379 234	300 000	248 539	78 032	52 663	-79 234	-26,41
SAMFUNNSAKTØR	6 834 701	7 150 000	4 245 598	1 778 360	810 744	315 299	4,41
INNOVASJON	412 249	600 000	273 495	94 584	44 170	187 751	31,29
TOTALT OEK	78 850 857	79 000 000	49 176 790	16 874 113	12 799 954	149 143	0,19

Konseptutvikling, produksjon og marketing

OEK besluttet i slutten av 2017 å slå sammen avdelingene «Innhold» og «Marketing». Med virkning fra 1. januar 2018 heter den nye avdelingen «Konseptutvikling, produksjon og marketing».

Matprat.no er fortsatt OEKs hovedkanal. Sammen med deres satsning på levende bilder på Youtube og budskap i sosiale medier nådde de langt over 41 millioner økter i 2018.

Matprat.no alene oppnår 38 millioner økter og er fortsatt en sterk kanal med stor påvirkningskraft. OEK skriver at digitale medier er den mest kostnadseffektive måten å nå

deres målgrupper på og sammen med andre egne medier, sosiale medier og kjøpte medier gir dette Matprat.no god formålsoppnåelse. OEK har i mange år jobbet svært aktivt med søkemotoroptimalisering (SEO) og sammen med betalt søk gir dette gode resultater på trafikken til Matprat.no og dermed eksponering av OEKs innhold og budskap. Det totale trafikkpotensiale gjennom nettopp søk er sterkt økende. OEK skriver at det derfor har vært behov for å styrke investeringene innunder mediespending. I de to tabellene nedenfor er vist tall som beskriver omfanget av trafikk på OEKs kommunikasjonsplattformer.

Utvikling i årlig antall besøk på Matprat.no

År	Besøk, antall
2009	6 330 967
2010	8 304 811
2011	12 623 764
2012	17 346 046
2013	19 866 101
2014	18 797 283
2015	22 122 975
2016	33 331 242
2017	35 932 360
2018	38 213 766

I tabellen under gjelder tallene til MatStart og Matopedia 2018, mens de andre tallene representerer statistall per i dag.:

Kommunikasjonsplattform	Trafikk
Matstart.no	723 055 besøk hjemmeside
Matopedia	193 690 besøk hjemmeside
YouTube	3,4 millioner avspillinger (5 200 følgere)
Facebook	216 000 følgere
Instagram	76 200 følgere
Instagram MatStart	1 370 følgere (04.05.18 – 31.12.18)
Mats (chatbot)	9 356 unike brukere (27.08.18-31.12.18)
Skolebøker	Ca 100 000 bøker sendt ut til skolene

Hovedaktivitetene i 2018 har vært knyttet til satsing på egg og omdømme av svin og lam. TV er en kostnadskreven kanal og egner seg i begrenset grad til å treffe OEKs målgrupper. De er derfor kun brukt på egg for å skape økt oppmerksomhet. OEK valgte derimot å teste to «nye» kanaler i 2018, kino for det ferske høstlammet og såkalt adshels (utendørs) for julekampanjen. I de øvrige aktivitetene er det egne medier, sosiale medier og øvrige digitale medier (deriblant youtube) som har vært bærende kanaler.

Effektivisering av produksjonsprosessene til egne medier og levende bilder resulterte i høyere innholdsproduksjon i 2018. OEK arbeider kontinuerlig med å sikre at alt innhold er i tråd med trender og forbrukerbehov. Bruk av visuelle elementer og bilder på dagens medieplattformer har gitt økt behov for produksjon av foto og levende bilder. For å møte dette behovet har OEK ansatt egen kompetanse på film og kan dermed produsere mer innhold på en mer ressurseffektiv måte.

OEK skriver at med digitale løsninger, herunder Matprat.no som hovedsatsing, er det essensielt at den teknologiske plattformen videreutvikles i tråd med den kraftige teknologiske utviklingen i samfunnet. Dette er nødvendig for å beholde MatPrats konkurransekraft og merkevarestyrke. Senhøsten 2017 satte OEK i gang et forprosjekt med ønske om å nå ut til nye og eksisterende brukere gjennom en ny kanal, og tilby automatisert dialog med bruker relatert til oppskrifter, ofte stilte spørsmål, ernæring, bærekraft og dyrevelferd gjennom en animert robot, en chatbot kalt Mats. Hensikten med Mats er, i tillegg til at brukere skal få svar på spørsmål, å løfte OEK som en innovativ aktør som adresserer brukerbehov på en ny måte. En slik kanal kan også gi OEK mulighet til å nå ut til flere nye brukere og sikre mer lojale eksisterende brukere av deres innholdstjenester. Det har blitt lagt ned mye arbeid i å gi chatboten en personlighet. Parallelt med teknisk utvikling er det jobbet mye med språk og ønsket tone-of-voice. Kostnadene ved chatbot og investeringer rundt produksjon ligger inn under produksjonskostnader.

Kompetanseutvikling er noe lavere grunnet felles tiltak innunder administrasjon/drift.

Kommunikasjon og samfunnskontakt

Kommunikasjon har ansvar for alle PR/fortjente medieraktiviteter overfor forbruker i forbindelse med OEKs pågående aktiviteter/kampanjer gjennom året, samt for alle undersøkelser, analyser og evaluering av gjennomførte tiltak og kampanjer.

Avdeling Kommunikasjon samarbeider tett med Animalia i håndteringen av kritiske saker for bransjen, og det ble gjennomført flere beredskapstiltak og kommunikasjonshåndteringer knyttet til temaene ernæring og helse, bærekraft og dyrevelferd i 2018. IARC og WCRF-rapporten knyttet til kosthold og helse var de store hendelsene, men en rekke andre saker og medieoppslag samt innlegg og kronikker ble også håndtert.

Kommunikasjon bidro i den pågående dialogen med bransje, bønder, myndigheter og relevante interessenter/organisasjoner i samsvar med OEKs rolle som talsorganisasjon på vegne av bransjen. Dette er konkretisert både i form av deltakelse på og bidrag fra OEK på ulike arenaer og ved at OEK inviterte til flere dialogarenaer både råvarerelaterte og temarelaterte (som dyrevelferd).

Forbrukerundersøkelser med tilhørende analyser, teambasert innsiktsproduksjon og faktainnhenting om forbruker, trender og samfunnsmessige strømninger er grunnlag for alle aktiviteter og vurderinger i OEK. Det ble gjennomført opp mot 30 undersøkelser knyttet til råvareomdømme, forbrukerholdninger, forbruk med mer i 2018 i tillegg til kjøp av innsikt i andre undersøkelser. Det ble prioritert innhenting av analyser og innsikt knyttet til dyrevelferd, klima/miljø og ernæring.

Det ble også utarbeidet en gjennomgang av forskningslitteratur rundt effekter av generisk markedsføring av professor Magne Supphellen, NHH, Bergen.

OEK evaluerer alle sine aktiviteter for ytterligere å forbedre resultater og effekt av OEKs virksomhet, og en ny tracker og system for måling av viktig måleparameter for OEK ble utviklet og implementert i 2018.

Samfunnsaktør

OEK har i 2018 etablert en tydeligere og sterkere plattform innen ernæring, dyrevelferd og bærekraft, både overfor forbruker og overfor bransje, myndigheter og relevante fagmiljøer. Tiltakene som er gjennomført er kostnadsført på de ulike avdelingene, avhengig av aktivitet. Overordnede tiltak er kostnadsført på administrasjon/drift.

Skole

Det nye læreverket Matopedia ble lansert til skoleåret 2017/2018 sammen med en ny nettside for skolen; matopedia.no.

Innovasjon

Det jobbes kontinuerlig med innovasjon knyttet til aktivitetene i hele organisasjonen. Kostnadene knyttet til dette er tatt innunder de ulike avdelingene og overordnede tiltak er kostnadsført på Innovasjon.

Markedssituasjonen og andre markedsforhold 2018

Som et viktig overordnet strategisk grep har det gjennom 2018 blitt videreført tiltak for å bygge og tydeliggjøre verdien «norsk» og positive assosiasjoner til «norsk»-begrepet inn i alle råvarene og kommunikasjonen rundt disse.

Lam/sau

2018 var også preget av en svært utfordrende overskuddssituasjon på lam og til dels sau. OEK har derfor gjennom hele 2018 tydeliggjort lam gjennom både egne medier, som Matprat.no og gjennom facebook-poster, instagram og kinoreklame.

OEK har gjennomført omfattende innholdsutvikling på lam og holdt fast på strategien fra 2017 om å produsere oppskrifter som synliggjør bruk av lam med utgangspunkt i nye stykningsdeler/produkter samt vise nye anvendelsesområder for å gjøre lammekjøtt relevant for yngre forbrukere og dermed rekruttere nye brukere. Lam har også blitt fremhevet mer i julematesongen enn tidligere.

Gitt den utfordrende markedsituasjonen har aktivitetene vært høyere på lam enn lam sin volummessige andel av fondet skulle tilsi.

Svinekjøtt

En rekke undersøkelser gjennomført av OEK viser at svinekjøtt i flere år har hatt et dårlig omdømme hos den norske forbruker. I 2018 videreførte OEK det omdømmebyggende prosjektet for svin som startet i 2017. Satsingen skjedde parallelt i mange kanaler; egne medier, sosiale medier, PR samt kjøpte medier (inkludert TV). Svin var en sentral råvare i den store sommerkampanjen med Erlend Elias, en kampanje som leverte svært gode resultater. Det ble også produserte tre egne youtube-filmer om dyrevelferd og svineproduksjon. Dette fordi svin fikk mye negativ oppmerksomhet relatert til funn av dårlig dyrevelferd knyttet til Mattilsynet tilsynskampanje mot svinebesetninger.

Svin hadde også fokus i julekampanjen. Det ble gjennomført en rekke aktiviteter mot bransjen. Å heve et dårlig omdømme er et langsiktig prosjekt og prosessen vil derfor fortsette i 2019. Det vil også kreve at en samlet bransje jobber mot dette felles målet, med både omdømmebyggende kommunikasjon, markedsføring, produktutvikling og emballasjeutvikling.

Storfekjøtt

Norsk storfekjøtt har de senere år hatt et stort produksjonsunderskudd, og aktivitetene på storfe har derfor vært tilpasset dette. Aktivitetene rundt storfe mot forbruker har hovedsakelig vært kommunikasjon i egne medier (som Matprat.no) samt noe aktivitet i sosiale medier, og budskapene har vært koblet opp mot norskprodusert storfe. OEK jobber generelt svært aktivt med søkemotoroptimalisering og bruker betalt søk for å sikre trafikk til Matprat.no og innholdet der knyttet til råvarene. Mediekostnadene i 2018 for storfe, ble som for 2017, knyttet til søk. Det er ikke foretatt mediekjøp utover dette for storfe.

Det ble videre gjennomført en rekke kommunikasjonsaktiviteter knyttet til to nye rapporter

vedrørende kjøtt og kreft fra henholdsvis IARC og WCRF i 2018. I disse rapportene ble bearbeidet kjøtt og rødt kjøtt generelt koblet til negativ helse, spesielt opp mot kreft/tarmkreft. OEK samarbeidet tett med Animalia om kommunikasjonsberedskap for å møte dette. I samfunnsdebatten blir gjerne rødt kjøtt likestilt med storfekjøtt. OEK jobbet kontinuerlig overfor forbrukerne i 2018 for å vedlikeholde og bygge positive holdninger til og omdømme for norsk storfekjøtt ut i fra norske kostholdsråd og anerkjent forskning. Dette for å sikre at rødt kjøtt/storfekjøtt oppfattes som et positivt og viktig element i et normalt kosthold.

Egg

Egg var en sentral råvare gjennom hele 2018. Det har vært hovedperioder med tung satsing på egg, både gjennom tv-reklame, Matprat.no, Matstart.no og sosiale medier, men også jevn jobbing med profilering av egg rundt frokost og sunnhet/helse. Satsingen har som i 2017, vist gode resultater og vil videreføres i 2019 som ledd i den langsiktige satsingen på egg (se eget avsnitt om egg relatert til ekstraveilgningen på egg).

Kylling/kalkun

Det har vært et betydelig trykk når det gjelder kommunikasjon og markedsføring av kylling. Vesentlig har dette skjedd gjennom Matprat.no, Matstart.no og facebook, instagram og PR. Bruk av kyllingoppskrifter har hatt en betydelig økning og det har også vært generert mange medieoppslag knyttet til kylling og kyllingbaserte oppskrifter. Kylling (og kalkun) har blitt profilert godt med egne kampanjesider, i sommerkampanjen og digital annonsering.

Kalkun (og også and og gås) har også blitt løftet sammenliknet med tidligere år med hovedprofilering knyttet til jul og Thanks-giving. Aktiviteter er gjennomført via Matprat.no, facebook og instagram.

Samfunnstemaer

2018 har også vært preget av stor oppmerksomhet rundt temaene dyrevelferd, klima/miljø/bærekraft og helse/ernæring og etisk matproduksjon, og det har vært økende omfang og spredning av saker i både digitale/sosiale-medier og printbaserte medier sammenliknet med året før. Kjøtt- og eggbransjen har store utfordringer knyttet til disse temaene. Temaene er sterke henholdsvis drivere eller barrierer for forbrukernes kjøp, forbruk og holdninger til kjøtt og egg.

For å motvirke ubegrunnede negative konsekvenser av disse sakene og bygge kunnskap, innsikt og forbrukslyst til norskprodusert egg og kjøtt har OEK gjennomført en rekke aktiviteter, både mot forbruker og mot storsamfunnet. Det har skjedd gjennom egen nettside, sosiale medier, filmer, artikler, kronikker og innlegg, bransjesamlinger og åpne møter/arrangementer. OEK har tatt en aktiv rolle som talsorganisasjon på vegne av hele bransjen i enkelte saker, i tett samarbeid med Animalia. OEK har også tatt en rekke initiativ for å bidra til at en samlet bransje samarbeider og håndterer disse temaene på en best mulig måte for å sikre fremtidig konkurransekraft for bransjen.

Ekstrasatsing egg 2018

I mars 2018 (uke 9 – 12) gjennomførte MatPrat årets hovedkampanje for egg. 2018 er det tredje året i den skisserte langsiktige ekstrasatsingen for å øke forbruket av egg med 10 prosent (sammenliknet med engrostand for 2015) innen utgangen av 2020.

Hovedkampanjen ble lagt til perioden før påske, mens en mindre oppfølgingskampanje ble lagt til slutten av august. Konseptet «Egg kan mer enn du tror» har blitt videreutviklet både i 2017, og så videre i 2018 med enda mer spissing mot ernæringsbudskap.

Hovedvirkemidlene var filmer på TV og digitale medier inkludert sosiale medier, der fjorårets profilfilmer med fokus på sunnhet og eggets ernæringsmessige fordeler ble brukt igjen på TV. Profilfilmene som ikke handlet om ernæring, ble ikke vist i denne kampanjen.

Evalueringen viser at filmene fikk en samlet oppmerksomhet på 49 prosent. Dette er lavere oppmerksomhet enn i 2017 (57 prosent), men visningsbudsjettet var også lavere enn i 2017. OEK vurderer derfor kampanjen som kostnadseffektiv når man ser oppmerksomhetspoeng opp mot budsjett.

32 prosent oppgav at de likte (TV)filmene på egg bedre enn andre reklamefilmer, noe som er et signifikant høyere nivå enn MatPrats benchmark (28 prosent) oppnår. Budskapsforståelsen er også svært god. 73 prosent oppgav at de syntes filmene på TV var lette å forstå, og 56 prosent oppgav at de syntes filmene på TV var relevante. Dette er betydelig over MatPrats benchmark for begge parametere. Samtidig mener 68 prosent at filmene på TV gir inntrykk av at egg er sunt (ingen benchmark).

Trafikken på Matprat.no målt i antall økter falt med 7 prosent fra 1. januar og frem til kampanjestart for egg. Deretter var trafikkutviklingen i selve kampanjeperioden stabil sammenlignet med samme periode i 2017. Bruk av oppskrifter med egg økte imidlertid med 32 prosent i samme periode. Alt tyder således på at eggkampanjen stoppet den negative trafikkutviklingen på Matprat.no i løpet av kampanjeperioden.

Salget av egg i butikk var også godt i perioden, og salgstall fra Nielsen AS viste en økning på 5,7 prosent sammenlignet med samme periode i 2017.

I den mindre oppfølgingskampanjen ble det benyttet egne kanaler samt digitale annonser. I tillegg ble aktiviteten «Eggspertene svarer» gjentatt. Sammen med fagpersoner fra Animalia svarte man på spørsmål om egg og eggproduksjon fra forbrukere i en live-setting. Trafikken til Matprat.no denne kampanjeperioden økte med 19 prosent, mens bruk av oppskrifter med egg økte med 48 prosent. Salgstall fra Nielsen AS viser en økning i eggssalget på 2 prosent sammenlignet med samme periode i 2017.

OEK skriver at disse resultatene bekrefter at ekstrasatsingen og konseptet «Egg kan mer enn du tror» og budskapene treffer forbrukerne godt og har effekt. Videre at de viser økt effekt av å bygge og videreutvikle konsepter over tid, og MatPrat vil fortsette dette arbeidet i 2019.

Effekter av generisk markedsføring

Dette temaet er omtalt i OEKs budsjettsøknad for 2019. Etersom arbeidet skjedde i 2018, er det naturlig at det også rapporteres her.

Magne Supphellen, Dr. Oecon ved Norges Handelshøgskole gjorde i oktober 2018 en gjennomgang av forskningslitteraturen på temaet «Virker generisk matreklame?» Formålet med rapporten var å gi et overblikk over hovedfunn i den internasjonale forskningslitteraturen på effekter av generisk markedsføring av matprodukter. Det sentrale spørsmålet var om denne typen markedsføring i hovedsak er effektiv eller ineffektiv, det vil si om inntektseffektene overstiger kostnadene. Rapporten drøftet også faktorer som styrker eller svekker effektene av slik markedsføring, samt så på sammenhengen mellom generisk markedsføring og produsentenes egen markedsføring.

Formålet med generisk matreklame er å øke totalomsetningen for en matkategori (f.eks. kylling eller egg). Fram til 2007 var det publisert mer enn 250 studier på effekter av generisk markedsføring av matprodukter. Det er siden (Williams et al (2017)) gjennomgått 27 ytterligere studier. Konklusjonen i alle review-artiklene på feltet er entydig: Den

generiske markedsføringen har i hovedsak vært meget lønnsom for produsentene (bøndene). Analyser av en lang rekke generiske markedsføringskampanjer i Australia viser lignende resultater (SAPIT 2013). Den ferskeste amerikanske analysen av 27 studier for perioden 2007-2016 viste en gjennomsnittlig benefit-cost ratio (ABCR) på 9,69. Det betyr at man i gjennomsnitt fikk igjen mer enn ni ganger innsatsen i disse programmene. Variasjonen er imidlertid stor (3,1 til 15,55). Supphellen skriver at om man tar med resultatene fra tidligere perioder, finner man også noen få eksempler på ulønnsomme kampanjer, men disse er unntak. Gjennomsnittlig marginal benefit-cost ratio (MBCR) for perioden 2007-2016 var 8,70. Dette betyr at den typiske kampanjen i tallmaterialet kunne oppnådd større effekter ved å utvide budsjettene og bruke mer penger på den generiske markedsføringen. EU-kommisjonen legger opp til å øke satsingen på generisk markedsføring de nærmeste årene. Fra 2017 til 2018 øker bevilgningene til informasjons- og markedsføringsaktiviteter fra 142,5 millioner euro til 188,5 millioner euro, som innebærer en økning på over 30 prosent.

Todeling av budsjettet

Fra 2010 har budsjettet til OEK vært todelt, hvor en del (80-90%) skal gå til langsiktig, holdningsskapende arbeid og de resterende brukes til OEKs bidrag til løsninger ved aktuelle markedsutfordringer. Sistnevnte midler er overførbare fra et budsjettår til et annet. Denne type midler er knyttet til tiltak som har til hensikt å være direkte kjøpsutløsende i den grad at man bidrar til å tømme overskuddslagre eller andre kortsiktige markedsutfordringer. Før 2015 har disse kortsiktige midlene (markedsaktiviteter) vært definert som summen av budsjettpostene innholdsproduksjon inkl. reklameproduksjon, presse inkl. nyhetstjenester, mediekjøp og egne medier. Grunnet strukturelle endringer i forbrukerkommunikasjonen er i realiteten alle OEKs aktiviteter og kostnader i dag markedsaktiviteter. OEKs strategi er tilpasset dette, og innholdsproduksjon er definert som OEKs kjernevirksomhet. Innholdsproduksjon defineres både som selve produksjonen av innholdet, kommunikasjonen av dette og innsikt og analyser som grunnlag for produksjon og evaluering av aktivitetene.

Fordeling av midler til langsiktige og kortsiktige tiltak

	Regnskap 2018 Budsjett 2018		Regnskap 2018 per fond		
			Kjøtt*	Fjørfe	Egg
Markedsaktiviteter totalt (OEK totalt)	78 850 857	79 000 000	49 176 790	16 874 113	12 799 954
Langsiktig, holdningsskapende arbeid	69 070 778		42 804 506	15 102 618	11 163 654
Kortsiktige tiltak	9 780 079		6 372 284	1 771 495	1 636 300
Andel kortsiktige tiltak av totalbudsjett (i prosent)			13	10	13
*Andel kortsiktige tiltak innen hvert kjøttslag:					
Dyreslag	Beløp i kroner	Prosent			
Svin	3 168 634	12			
Storfe	-	0			
Lam	3 203 650	62			

I tabellen overfor er vist bruken av midler på de ulike sektorene (fondene) samt andel på kortsiktige tiltak. Disse er alle rett i underkant av budsjett og således i samsvar med disponibelt beløp. Det er ikke blitt avsatt midler fra 2018 til særskilte markedsregulerende tiltak i 2019. Det er ulike utfordringer knyttet til de dyreslagene som går inn under paraplyen rødt kjøtt. I tabellen over er det også vist andelen kortsiktige tiltak på svin, storfe og lam i 2018.

Ekstrasatsingen på egg på 5 mill. kroner er primært definert som et langsiktig tiltak, da omdømmebygging er langsiktig og satsing i 3-5 år var en forutsetning for ekstrasatsingen.

Satsing omdømme svin er også definert som et langsiktig tiltak, da det vil kreve arbeid over tid for å heve omdømmet. Det er ikke gjennomført kortsiktige tiltak på storfe, grunnet underproduksjon av norskprodusert storfe. Kortsiktige tiltak på kjøtt er knyttet til økt satsing på lam og svin, grunnet alvorlig overskuddssituasjon.

Landbruksdirektoratets vurderinger

Omsetningsrådets midler er tildelt som en ramme. Regnskapet viser god overensstemmelse med budsjettet og avvik er kommentert og begrunnet.

Direktoratet mener at OEK har oppfylt forutsetningene i budsjettet knyttet til todelingen i kortsiktige og langsiktige tiltak. Ved å definere alle OEKs aktiviteter og kostnader som markedsaktiviteter har OEK pålagt seg selv strengere krav til bruk av midler på kortsiktige tiltak enn forutsatt i 2010. Hovedfokus i 2018 på kortsiktige tiltak har vært rettet mot egg, lam og svin. For egg har ca. 13 % av kostnadene til markedsaktiviteter (kjøpte/egne medier og innholdsproduksjon) vært benyttet til kortsiktige markedsregulerende tiltak, mens tilsvarende andel for fjørfekjøtt/kjøtt er hhv. 10 og 13 %. Det er heller ikke i år grunnlag for å overføre ubrukte midler til kortsiktige tiltak fra 2018 til 2019.

Resultatmålingen fra «dashbordet» viser at kampanjen på egg har gitt betydelig økning i trafikken på MatPrat og bruken av oppskrifter på egg. Kampanjen fikk også høy oppmerksomhet og god «liking» og at salgstallene økte. Kampanjen og bruken av midler synes derfor å være i tråd med forutsetningene tildelingen.

Gjennom arbeidet med gjennomgangen av Omsetningsrådets regelverk og ordninger er det lagt fram omfattende dokumentasjon på effekter av generisk markedsføring innen mat. Den internasjonale forskningslitteraturen viser at de aller fleste generiske markedsføringskampanjene for kjøtt- og jordbruksprodukter som har vært gjenstand for effektmålinger er lønnsomme for bøndene, til dels meget lønnsomme, men at innsatsen må opp på et visst nivå for å oppnå denne effekten. Dette innebærer at generisk markedsføring er et effektivt virkemiddel.

MatPrat har befestet sin posisjon som den ledende aktøren innen matformidling i Norge, til tross for stadig økende konkurransen fra andre aktører. Antall besøk i 2018 økte med 6 % i forhold til 2017 og er nå opp i over 38 millioner. I tillegg kommer knapt en million besøk på sidene til Matstart.no og Matopedia. Trafikken på sosiale medier er også betydelig med bl.a. 3,4 mill. avspillinger på YouTube. Høy trafikk på de mest aktuelle kommunikasjonsplattformene er viktig for å få eksponert MatPrats innhold og budskap. Tallene presentert i denne saken synes også å bekrefte at MatPrat når grupper som ellers ikke ville vært aktive på landbrukets plattformer. Dette vurderes som svært viktig i en tid med mange og til dels motstridende budskap om de samme produktene. Dette krever imidlertid både kvalitet og troverdighet i formidlingen. Direktoratet vurderer at MatPrat oppfyller dette kravet.

OEK er også en viktig aktør i arbeidet med omdømmebygging knyttet til dyrevelferd, kosthold/helse, bærekraft mm. På dette området samarbeider OEK tett med Animalia. Direktoratet mener det er positivt at man på den måten utnytter kompetansen som over mange år er bygget opp i OEK med midler fra omsetningsavgiften. Målingene viser at MatPrat er Norges klart mest brukte konsept for matkunnskap, matinformasjon, oppskrifter og råvareformidling, og gir god uttelling for oppfyllelse av de mål OEK har for bruken av midlene.

Det er viktig at OEK jobber både i et kortsiktig og et langsiktig perspektiv. utfordringer som oppstår gjennom året må håndteres ved at OEK evner å være dynamiske og gjøre

justeringer innenfor de rammene som er satt. Direktoratet mener OEK ivaretar dette på en god måte.

Utover dette har direktoratet ingen merknader og tilrår at regnskapet for 2018 godkjennes.

Saksnr.: 018/19	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Egg - Regnskap frivillig førtidsslakting av verpehøner 2018	Saksnr.: 17/52229-7

Beskrivelse

Nortura legger frem regnskapet for frivillig førtidsslakting av verpehøner i 2018 forhåndsgodkjent av Omsetningsrådet 9. november 2017, sak 61/17. Av et maksimaluttak på 1 000 tonn egg gjennom førtidsslakting, er 775 tonn benyttet. Regnskapet viser at kostnader forbundet med tiltaket er 6 587 331 kroner. Nortura ber om at Omsetningsrådet bevilger 6 587 331 kroner av midler fra omsetningsavgiften på egg. Regnskapet er revisorkontrollert.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av egg § 2, fastsatt av Omsetningsrådet 29. mars 2012 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura av 4. januar 2019

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapet for frivillig førtidsslakting av verpehøner i 2018 godkjennes, og 6 587 331 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg, som kompensasjon for stans av en produksjon tilsvarende 774 980 kg egg.

Egg - Regnskap frivillig førtidsslakting av verpehøner 2018

Frivillig førtidsslakting av verpehøns

Nortura legger i brev av 4. januar 2019 frem regnskap for frivillig førtidsslakting av verpehøner i 2018. Brevet inneholder også revisorattesten av regnskapet. Underlaget til søknaden med oversikt over alle de utførte førtidsslaktingene ble sendt fra Nortura i samme brev som regnskapet.

Med bakgrunn i markedsregulators prognose for 2018 som viste et overskuddet av egg på 750 tonn, vedtok Omsetningsrådet 9. november 2017, sak 61/17, at førtidsslakting av verpehøner kunne gjennomføres for å redusere eggproduksjonen med inntil 1 000 tonn i 2018.

I vedtaket er det stilt opp en rekke vilkår for gjennomføring av tiltaket. Kompensasjonen for produsenter som deltar i ordningen ble fastsatt til å holdes innenfor intervallet fra 8,00 til 9,00 kroner per kg tapt eggleveranse i ukene fra slaktetidspunktet og frem til ordinær slaktealder.

Omfanget av førtidsslakting i 2018

	Uttak (kg)	Sats (kr per kg egg)	Utbetalt kompensasjon (kr)
Nortura SA produsenter	750 592	8,50	6 380 031
Øvrige private produsenter	24 388	8,50	207 299
Sum	774 980		6 587 331

Kompensasjonssats for førtidsslakting av verpehøner fra uke 9 og ut uke 41 i 2018 har ligget i det midtre sjiktet av intervallet på kr 8,50 per kg tapt eggleveranse. De totale kostnadene ved førtidsslakting var på 6 587 331 kroner. Eggproduksjonen ble tilsammen redusert med 774 980 kg, noe som er godt innenfor taket Omsetningsrådet satte på 1 000 tonn.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet konstaterer at kompensasjon for førtidsslakting av verpehøner er utbetalt i tråd med Omsetningsrådets vedtak, og at regnskapet er kontrollert av revisor.

Under vilkårenes punkt 7 står det at Rådet for frivillig førtidsslakting «skal avgi rapport om bruk av ordningen til Landbruksdirektoratet. Rapporten skal inneholde en fordeling av antall kilo egg tatt ut hos hver enkelt produsent.» Landbruksdirektoratet bekrefter at denne er mottatt, og at den viser detaljert informasjon for hver enkelt produsent som har deltatt i ordningen.

Landbruksdirektoratet anbefaler at regnskapet for førtidsslakting av verpehøner i 2018 godkjennes.

Saksnr.: 019/19	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Kjøtt - Godtgjørelse for kostnader knyttet til alternative avsetningstiltak for sauekjøtt til dyrefôr	Saksnr.: 18/41350-9

Beskrivelse

I møtet 23. august 2018 vedtok Omsetningsrådet at Nortura kunne omsette inntil 1 000 tonn sauekjøtt til pelsdyrfôr. Kostnadene skulle belastes fondet for omsetningsavgift kjøtt, med en sats på inntil kr 25,75 per kg. Det var ingen tidsbegrensing tilknyttet vedtaket.

Nortura har levert et regnskap som viser at de i 2018 har solgt 302 715 kg sauekjøtt til dyrefôr i 2018. Regnskapet er kontrollert av revisor. Nortura søker om en kompensasjon for salget på 7 066 231 kroner.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt § 2-1, fastsatt av Omsetningsrådet 31. mars 2011 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Regnskap fra Nortura, datert 14. januar 2019

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskapet for sauekjøtt til dyrefôr i 2018 godkjennes, og 7 066 231 kroner utbetales til Nortura fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt.

Kjøtt - Godtgjørelse for kostnader knyttet til alternative avsetningstiltak for sauekjøtt til dyrefôr

I møtet 23. august 2018 vedtok Omsetningsrådet at Nortura kunne omsette inntil 1 000 tonn sauekjøtt til pelsdyrfôr. Kostnadene skulle belastes fondet for omsetningsavgift kjøtt, med en sats på inntil kr 25,75 per kg. Det var ingen tidsbegrensing tilknyttet vedtaket.

14. januar 2019 leverte Nortura et regnskap, som viser at de i 2018 har solgt 302 715 kg sauekjøtt til dyrefôr i 2018. Regnskapet viser at hele kvantumet har blitt solgt til en pris på kr 2,50 per kg. Nortura søker Omsetningsrådet om en kompensasjon for dette salget på kr 23,34 per kg sauekjøtt, totalt 7 066 231 kroner.

Revisor har kontrollert regnskapet. De har kontrollert at innrapportert beløp stemmer med kompensasjonen Nortura søker om. Videre har de kontrollert at mengden solgt kjøtt er lavere enn 1 000 tonn. Ved hjelp av analyse har de også kontrollert at kompensasjonen ikke overstiger kr 25,75 per kg.

Landbruksdirektoratets vurdering

Regnskapet for sauekjøtt til dyrefôr 2018 viser at mengde omsatt sauekjøtt er mindre enn 1 000 tonn, til en kostnad lavere enn kr 25,75 per kg.

Landbruksdirektoratet foreslår at regnskapet på 7 066 231 kroner for salg av 302 715 kg sauekjøtt til dyrefôr godkjennes.

Saksnr.: 020/19	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt – Budsjett faglige tiltak 2019	Saksnr.: 18/77526-7

Beskrivelse

I møte i Omsetningsrådet 7. desember 2018 ble det vedtatt å utsette behandlingen av søknaden om støtte til Sauekontrollen. Støtten til faglige tiltak i regi Animalia ble redusert med søknadsbeløpet knyttet til Sauekontrollen på 1 116 000 kroner i påvente av ny behandling. Animalia har nå fremmet saken på nytt. Ut fra ny informasjon tilrå Landbruksdirektoratet at det innvilges midler til Animalias arbeid med Sauekontrollen som omsøkt.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 pkt. 2 og § 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, med hjemmel i lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Vedlegg

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Av fondet for omsetningsavgift på kjøtt bevilges det i 2019 inntil 1 116 000 kroner til Animalias arbeid med Sauekontrollen.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt – Budsjett faglige tiltak 2019

Under behandlingen av søknad om midler til faglige tiltak, jf. sak 117/18 i møte 7. desember 2018, ble en delbevilgning utsatt i påvente av en avklaring knyttet til et forskningsprosjekt. Beløpet utgjorde 1 116 000 kroner. Avklaringene er nå bekreftet fullført.

På det grunnlaget tilrår Landbruksdirektoratet at det bevilges inntil 1 116 000 kroner for 2019 til Animalias arbeid med Sauekontrollen.

Saksnr.: 021/19	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Statlig oppkjøp av melkekvoter 2018	Saksnr.: 19/4688-1

Beskrivelse

Kvotordningen for melk forvaltes av Landbruksdirektoratet etter egen forskrift fastsatt av Landbruks- og matdepartementet. Det er imidlertid Omsetningsrådet som etter omsetningsloven § 11 har ansvaret for bruken av midlene fra fondet for melk, der både omsetningsavgiften og overproduksjonsavgiften inngår.

I henhold til «Jordbruksavtale 2018-2019» skal kumelk- og geitemelkkvoter solgt til staten ved omsetningsrunden høsten 2018 ikke bli solgt ut igjen. Inndragning av melkekvoter finansieres med omsetningsavgift.

I 2018 solgte 331 kumelkprodusenter 6,1 mill. liter og 10 geitemelkprodusenter 0,13 mill. liter til staten. Det ble i 2018 ikke solgt noen kvoter til bønder ved driftsomstilling grunnet rovvilt.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja usetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Vedlegg

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Fondet for omsetningsavgift på melk belastes for 2018 med 17 001 134 kroner for statlig oppkjøp av melkekvoter, fordelt med kr 15 407 210 kroner for ku og 1 593 924 kroner for geit.

Statlig oppkjøp av melkekvoter 2018

Kvotordningen for melk forvaltes av Landbruksdirektoratet etter egen forskrift fastsatt av Landbruks- og matdepartementet. Det er imidlertid Omsetningsrådet som etter omsetningsloven § 11 har ansvaret for bruken av midlene fra fondet for melk, der både omsetningsavgiften og overproduksjonsavgiften inngår. Bruk av midler fra omsetningsavgiften kan derfor kun skje etter vedtak i Omsetningsrådet.

I «Jordbruksavtale 2018-2019» heter det:

«5.2.1 Omsetning av melkekvoter

Vedtaket om inndragning av melkekvoter og prisfastsetting for den sentralt administrerte omsetningsordningen, fastsettes gjennom jordbruksavtalen. Inndragning av melkekvoter finansieres med omsetningsavgift.

Ved omsetningsrunden høsten 2018 vil kumelk- og geitemelkkvote solgt til staten ikke bli solgt ut igjen.

5.2.2 Oppkjøpsordning for geitemelkkvoter

I kvotordningens omsetningsrunder 2017 og 2018 fastsettes prisen ved salg til staten til kroner 12 per liter. Utenfor dagens satsningsområde for geitemelk, dvs. i tidligere Leksvik kommune, Røyrvik, Ås og Namsskogan, fastsettes prisen til 15 kroner per liter. Disse prisene forutsetter at hele landbrukseiendommens geitemelkkvote selges, og at minst 20 prosent av kvoten selges til staten.

Oppkjøp av geitemelkkvoter finansieres over omsetningsavgiften for melk. Det kjøpes opp maksimalt 1,4 mill. liter geitemelkkvote, etter prinsippet om først innmeldt salg.

5.2.3 Tilbud om kjøp av kumelkkvote ved driftsomstilling grunnet rovvilt

Totalt inntil 500 000 liter kumelkkvote årlig kan selges til eiere av landbrukseiendom som har fått tilskudd til driftsomstilling grunnet rovvilt, til prisen for statlig omsatt kvote. Kvoten hentes ved å utvide den totale kvotemengden.»

I 2018 solgte 331 kumelkprodusenter 6,1 mill. liter til staten til en pris av kr 2,50 per liter. Samlet beløp for dette ble 15 407 210 kroner. Det ble i 2018 ikke solgt noen kvoter til bønder knyttet til driftsomstilling grunnet rovvilt.

Ti geitemelkprodusenter solgte 0,13 mill. liter til staten. Prisen var 12 kroner per liter for geitemelkprodusenter innenfor satsningsområdet og 15 kroner per liter for produsenter utenfor satsningsområdet. Ved salg av kun deler av geitemelkkvoten, var prisen imidlertid den samme som tidligere, kr 2,50 per liter. Samlet beløp ble 1 593 924 kroner.

Landbruksdirektoratets vurderinger

Kjøp og salg av melkekvoter har skjedd som forutsatt i jordbruksavtalen. Årsrapporteringen inngår i Omsetningsrådets årsmelding. Landbruksdirektoratet har ingen merknader i saken. Landbruksdirektoratet tilrår at 17 001 134 kroner belastes fondet for melk for 2018 til statlig oppkjøp av melkekvoter.

Saksnr.: 022/19	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Melk - Regnskap 2018 - Kompensasjon for reguleringskapasitet	Saksnr.: 19/13904-2

Beskrivelse

Tine søker om kompensasjon for markedsregulators kostnader ved å ha nødvendig kapasitet til å oppfylle reguleringsansvaret som følger av forsynings- og mottaksplikten i 2018. Tine SA oversender revisorattestert grunnlag for beregninger av kompensasjonen. Tine søker om en nettokompensasjon på 53,5 mill. kroner.

Landbruksdirektoratet har beregnet kompensasjonen skjønnsmessig til 41,4 mill. kroner ved å foreta en indeksjustering av kompensasjonen for 2017.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter § 6 fastsatt av Omsetningsrådet 1. desember 2009 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1 136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Nærmere bestemmelser om godtgjørelse av markedsregulators reguleringskapasitet i melkesektoren, fastsatt av Omsetningsrådet 1. desember 2004.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Tine SA av 12. februar 2019
Revisorattest av 1. mars 2019

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Oppgave over grunnlag for beregning av kompensasjon for reguleringskapasitet for 2018 godkjennes. Godtgjørelsen fastsettes skjønnsmessig til 41 400 000 kroner, og utbetales til Tine SA fra fondet for omsetningsavgift på melk.

Melk - Regnskap 2018 - Kompensasjon for reguleringskapasitet

I henhold til § 6 i retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter kan markedsregulator ytes en godtgjørelse for kostnader ved å ha nødvendig kapasitet til å oppfylle reguleringsansvaret som følger av forsynings- og mottaksplikten. Godtgjørelsen knyttes til kostnader ved ubenyttet kapasitet som ikke er dekket på annen måte. Det er fastsatt nærmere bestemmelser vedrørende markedsregulators reguleringskapasitet i melkesektoren, jf. vedtak i Omsetningsrådet 1. desember 2004.

Tine SA søker i brev av 12. februar 2019 om godtgjørelse for kostnader knyttet til reguleringskapasitet. Tallgrunnlaget fra Tine er revidert av revisor. Tine har beregnet nettokompensasjonen til 53,5 mill. kroner ved å benytte beregningsmetoden fra 2012. De søker om å få dekket dette beløpet.

Beregningsgrunnlag og beregning

I det følgende redegjøres det for de ulike faktorene som dimensjonerer reguleringskapasiteten. Beregningene er gjort etter samme metode som etter 2012. Små avvik i utregningene kan forekomme, fordi det er benyttet flere desimaler i utregningen.

1 Melkevolum

I beregningen for 2018 legger en til grunn forskjellen i disponibel melk til faste produkter i måneden med mest melk (desember med 69,5 mill. liter) og gjennomsnittlig månedlig melkevolum benyttet til faste produkter (57,5 mill. liter). Av forskjellen på 12,0 mill. liter legger en for 2018 til grunn at 67 prosent skyldes variasjoner knyttet til markedsreguleringen, jf. sak 27/13 behandlet av OR 12. april 2013. Dette gir et månedlig reguleringsvolum på 8,0 mill. liter, som utgjør 12,3 prosent av markedsregulators totale reguleringskapasitet for faste produkter.

2 Regnskapstall for Tine SA 2018

For å beregne kapitalbindingen tas det utgangspunkt i varige driftsmidler i Tine SA, fratrukket varige driftsmidler i Tine Råvare. Varige driftsmidler i Tine SA, eksklusiv Tine Råvare, var 7 379 mill. kroner i 2018.

De gjenstående driftsmidlene fordeles på produksjon av faste, flytende og ikke melkebaserte produkter etter følgende fordelingsnøkkel utarbeidet av NILF/ECON:

Fordelingsnøkkel

Produksjon av faste produkter	51 %
Produksjon av flytende produkter	41 %
Produksjon av ikke-melkebaserte produkter	8 %

Det er kun kapital bundet i varige driftsmidler til produksjon av faste produkter som kan benyttes til produksjon av reguleringsprodukter, det vil si 51 prosent. Av kapital knyttet til faste produkter utgjør reguleringskapasiteten 12,3 prosent for 2018, jf. punkt 1 over.

I modellen opereres det med at Tine kun har 86 prosent kapasitetsutnyttelse. Kapitalen knyttet til ledig reguleringskapasitet blir derfor korrigert for en kapasitetsutnyttelse på 86 prosent. Kapitalbindingen blir etter denne korrigeringen 398,1 mill. kroner.

3 Avkastningskrav

Avkastningskravet på egenkapitalen settes lik avkastningen på 3 års statsobligasjoner (1,15

%). Denne satsen er gjennomsnittlig for 12 mnd. i 2018. Tines lånerente antas å være lik NIBOR 6 mnd. (1,19 prosent+ 0,3 prosent) pluss 1 prosent lånemargin.

I beregningen benyttes bokført andel egenkapital (45,3 prosent for 2018). Dette gir et avkastningskrav på totalkapitalen på 1,88 prosent.

4 Kapitalkostnader og avskrivninger

Kapitalkostnadene (7,5 mill. kroner) beregnes ved å multiplisere kapitalvolumet knyttet til reguleringskapasiteten med avkastningskravet. Avskrivningene antas å følge en annuitetsprofil med 12 års avskrivning av driftsmidlene. Annuiteten beregnes ut fra avkastningskravet, avskrivningstiden og verdien av reguleringskapasiteten.

Kapitalkostnaden trekkes fra annuiteten slik at en sitter igjen med den delen av annuiteten som er avskrivninger (29,9 mill. kroner).

5 Vedlikeholdskostnader

Tine SAs samlede vedlikeholdskostnader (323,0 mill. kroner i 2018) antas å fordele seg likt på alle varige driftsmidler. Vedlikeholdskostnadene som tilfaller reguleringskapasiteten fordeles da ut fra den andelen som reguleringskapasiteten utgjør av Tines totale varige driftsmidler (5,1 prosent i 2018). Dette fører til at Tine skal ha kompensasjon for 16,4 mill. kroner i vedlikeholdskostnader.

6 Korreksjon for kompensasjon gitt ved løpende regulering

Tine får godtgjørelse for en del kostnader knyttet til reguleringskapasitet ved at det ligger et kapitalelement i de satsene som benyttes til å beregne kompensasjonen for de ordinære reguleringstiltak som Tine gjennomfører etter retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter. Dette dreier seg om kapital knyttet til kompensasjon for reguleringslager og skummetmelkpulver solgt som fôr i 2018. Disse kapitalelementene skal trekkes fra brutto kompensasjon. For 2018 er disse kostnadene beregnet til 191 234 kroner.

Total reguleringskapasitet

Tabellen nedenfor viser et sammendrag av beregningene som er presentert ovenfor. Små avvik i utregningene kan forekomme, fordi det er benyttet flere desimaler i utregningen.

Beregning av kompensasjon for reguleringskapasitet i 2018

	millioner liter	millioner kroner
Maksimalt kapasitetsbehov faste produkter i Tine (desember)	69,5	
- Gjennomsnittlig månedlig kapasitetsbehov faste produkter	57,5	
Differanse per måned	12,0	
Hvorav reguleringskapasitet som markedsregulator (2/3) ¹	8,0	
Varige driftsmidler eksklusiv Tine Råvare		7 379
Kapitalbinding korrigert for kapasitetsutnyttelse (Tine=86%) ²		398,1
Avkastning på totalkapitalen		1,88 %
Kapitalkostnad		7,5
Avskrivninger		29,9
Vedlikeholdskostnader reguleringskapasitet		16,4
Brutto kompensasjon for kapasitetskostnader		53,7
Kompensasjon gitt ved løpende regulering		0,2
Nettokompensasjon for kapasitetskostnader		53,5
¹ Utgjør 12,3 prosent av markedsregulators kapasitet for faste produkter		
² Varige driftsmidler eks. Tine Råvare * 0,51 * 0,123 * 0,86		

Landbruksdirektoratets vurdering

Med bakgrunn i beregningene basert på samme metode som ble brukt ved fastsettelsen av kompensasjonen for 2012, har Tine beregnet kompensasjonen til 53,5 mill. kroner. Landbruksdirektoratets beregning viser samme beløp. Beregningen er i tråd med Omsetningsrådets behandling av kompensasjonen for 2012. I 2017 ga tilsvarende beregning en kompensasjon på henholdsvis 49,7 mill. kroner. De siste fem årene har imidlertid kompensasjonen blitt fastsatt på skjønnsmessig grunnlag. Tabellen nedenfor viser kompensasjonens størrelse de siste fem årene.

	2013	2014	2015	2016	2017
Netto kom. for kapasitetskostnader, mill. kr	35,0	39,10	39,50	39,80	40,50

Landbruksdirektoratet mener kompensasjonen for reguleringskapasitet for 2018 også bør fastsettes skjønnsmessig, siden beregningene viser en betydelig økning i kompensasjonens størrelse i forhold til foregående år. I henhold til Nærmere retningslinjer om godtgjørelse av markedsregulators reguleringskapasitet i melkesektoren, punkt 4 kan godtgjørelsen reduseres i forhold til hva beregningene viser hvis særlige forhold tilsier det.

Beløpet Tine søker kompensert for 2018 innebærer en økning på 13 mill. kroner fra 2017, dvs. en økning på 32 prosent siden 2017. Landbruksdirektoratet mener denne økningen er for høy og foreslår å indeksregulere fjorårets kompensasjon.

Vi legger til grunn en prisjustering for 2018 på 2,2 prosent, som er veksten i BNP for Fastlands-Norge i 2018. En indeksjustering av fjorårets beløp gir en kompensasjon for 2018 på 41,4 mill. kroner. Landbruksdirektoratet innstiller på dette beløpet

Saksnr.: 023/19	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Korn - Regnskap 2018. Markedsregulering korn administrasjonskostnader i 2018	Saksnr.: 17/60521-26

Beskrivelse

Norske Felleskjøp har lagt fram regnskap for administrering av markedsregulering i kornsektoren i 2017. Årsregnskapet viser et forbruk på 6 024 323 kroner, som er 85 377 kroner mindre enn budsjettet for 2018 vedtatt av Omsetningsrådet. Styret i Norske Felleskjøp har godkjent regnskapet 6. mars 2019. Det er ikke krav om revisorattest.

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetning av jordbruksvarer §3-3.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Norske Felleskjøp 6. mars 2019 med kommentarer til vedlagte regnskap for 2018. Godkjent i styret for Norske Felleskjøp 6. mars 2019.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Regnskap 2018 for Norske Felleskjøps kostnader til administrering av markedsregulering av korn godkjennes, og 6 024 323 kroner utbetales fra fondet for omsetningsavgift korn til Norske Felleskjøp.

Korn-Regnskap 2018. Markedsregulering korn - administrasjonskostnader i 2018

I brev av 6.mars 2019 legger Norske Felleskjøp (NFK) fram regnskap for administrasjon av markedsregulering korn for 2018. Regnskapet er godkjent av styret i NFK 6. mars 2019.

Regnskapet viser en kostnad på 6 024 323 kroner, som medfører et underforbruk på 85 377 kroner i forhold til budsjett.

Personalkostnader

Regnskapet viser personalkostnader på 3 536 502 kroner som er 117 502 kroner, tilsvarende 3,4 prosent, høyere enn budsjettet. Overforbruket på personalkostnader skyldes pensjonsavtaler.

Driftskostnader

Regnskapet viser driftskostnader på 1 623 794 kroner som er 157 206 kroner, tilsvarende 8,8 prosent, lavere enn budsjett. Underforbruket skyldes at drift av datanettverk ble lavere enn antatt.

Styret

Regnskapet viser styrekostnader på 237 609 kroner som er tilsvarende et avvik på 7 609 kroner, tilsvarende 3,3 prosent, høyere enn budsjettet beløp. Kostnadene til styret avhenger av antall møter og reiseavstand for de enkelte medlemmene.

Reiser

Regnskapet viser reisekostnader på 95 860 kroner som er 12 140 kroner, tilsvarende 11,2 prosent, lavere enn budsjettet beløp. Reisekostnadene varierer mellom år.

Prognosetjenester

Regnskapet viser kostnader til prognosetjenester på 502 358 kroner, som er 38 642 kroner, tilsvarende 7,1 prosent, lavere enn budsjett. Underforbruket skyldes at NIBIO har sluttet å lage kvantumsprognoser, og utgiften til dette har dermed falt bort.

Revisjon

Regnskapet viser kostnader til revisjon på 28 200 kroner, som er nær budsjett, med et underforbruk på 2 500 kroner.

	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik*	Avvik prosent
Kostnader					
Personal	3 279 200	3 419 000	3 536 502	117 502	3,4
Drift	1 723 800	1 781 000	1 623 794	-157 206	-8,8
Styret	222 800	230 000	237 609	7 609	3,3
Reiser	105 000	108 000	95 860	-12 140	-11,2
Prognosetjenester	539 100	541 000	502 358	-38 642	-7,1
Revisjon	29 800	30 700	28 200	-2 500	-8,1
Andre					
Sum	5 899 700	6 109 700	6 024 323	-85 377	-1,4
Nøkkeltall					
Antall årsverk	2,8	2,8	2,8		
Utgifter personal per årsverk	1 171 143	1 221 071	1 263 036	41 965	3,4
Utgifter drift per årsverk	615 643	636 071	579 926	-56 145	-8,8
Totalt per årsverk	2 107 036	2 182 036	2 151 544	-30 492	-1,4

Landbruksdirektoratets vurdering

Regnskapet for 2018 viser totale kostnader til administrasjon av markedsregulering i kornsektoren på 6 024 323 kroner. Dette medfører et underforbruk på 85 377 kroner i forhold til budsjettet. Det største avviket er begrunnet i lavere kostnader til drift av datanettverk. Landbruksdirektoratet anbefaler at regnskapet godkjennes.

Saksnr.: 024/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Delegerte saker - rapportering til Omsetningsrådet i møte 21. mars 2019	Saksnr.: 19/5381-2

Beskrivelse

Som et ledd i å effektivisere arbeidet delegerte Omsetningsrådet i sak 49/10 vedtaksmyndighet i noen saker av ikke-prinsipiell karakter til Statens landbruksforvaltning, slik det er gitt adgang til etter de endringer i omsetningsloven som trådte i kraft 1. januar 2010. Fullmakten ble videreført til Landbruksdirektoratet fra 01.07.2014, jf. vedtak i sak 51/14.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror §11 og Omsetningsrådets vedtak i sak 49/10.

Forutsetninger**Vedlegg****Møtebehandling**

Delegert sak 09/19 utgår.

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Oversikten over delegerte saker avgjort av Landbruksdirektoratet tas til orientering.

Delegerte saker - rapportering til Omsetningsrådet i møte 21. mars 2019

Oversikt over delegerte saker til møtet 1. november 2018.

Sak nr.	Arkivsak	Tittel									
01/19	17/63027-32	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for september og oktober 2018, Nortura									
		<p>Vedtak: Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i september og oktober 2018, og utbetaler 3 645 858,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 3 241 540,00</td> <td>(364 218 kg)</td> </tr> <tr> <td>Eggehvite til standardisering</td> <td>kr 404 318,00</td> <td>(45 429 kg)</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>kr 3 645 858,00</td> <td>(409 647 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 3 241 540,00	(364 218 kg)	Eggehvite til standardisering	kr 404 318,00	(45 429 kg)	Totalt	kr 3 645 858,00	(409 647 kg)
Salg av eggehvite	kr 3 241 540,00	(364 218 kg)									
Eggehvite til standardisering	kr 404 318,00	(45 429 kg)									
Totalt	kr 3 645 858,00	(409 647 kg)									
02/19	17/63027-36	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for november og desember 2018, Nortura									
		<p>Vedtak: Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i november og desember 2018, og utbetaler 2 976 774,00 kroner til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 2 559 533,00</td> <td>(287 588 kg)</td> </tr> <tr> <td>Eggehvite til standardisering</td> <td>kr 417 241,00</td> <td>(46 881 kg)</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>kr 2 976 774,00</td> <td>(334 469 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 2 559 533,00	(287 588 kg)	Eggehvite til standardisering	kr 417 241,00	(46 881 kg)	Totalt	kr 2 976 774,00	(334 469 kg)
Salg av eggehvite	kr 2 559 533,00	(287 588 kg)									
Eggehvite til standardisering	kr 417 241,00	(46 881 kg)									
Totalt	kr 2 976 774,00	(334 469 kg)									
03/19	17/63027-31	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for september og oktober 2018, DAVA Foods Norway AS									
		<p>Vedtak: Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i september og oktober 2018, og utbetaler 309 755,60 kroner til DAVA Foods Norway AS fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <table> <tr> <td>Salg av eggehvite</td> <td>kr 309 755,60</td> <td>(34 804 kg)</td> </tr> </table>	Salg av eggehvite	kr 309 755,60	(34 804 kg)						
Salg av eggehvite	kr 309 755,60	(34 804 kg)									

04/19	17/63027-35	Egg - Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for november og desember 2018, DAVA Foods Norway AS																				
		Vedtak: Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i november og desember 2018, og utbetaler 290 825,30 kroner til DAVA Foods Norway AS fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder: Salg av eggehvite kr 290 825,30 (32 677 kg)																				
05/19	18/24963-14	Egg- Vedtak om utbetaling av markedsregulerende tiltak andre halvår 2018																				
		Vedtak: Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over reguleringskostnader på egg i andre halvår 2018, og 2 304 979,00 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatte satser og følgende mengder: Kjølelagring av egg: kr 430 018,00 (5 308 870,00 kg) Kjølelagring av heleggpulver: kr 29 253,00 (314 544,00 kg) Skip i utenriksfart: kr 1 709 029,00 (326 488,01 kg) Pristap egg: kr 90 012,00 (450 059 kg) Renter av kapitalutlegg: kr 46 667,00 Totalt: kr 2 304 979,00																				
06/19	17/60521-23	Regnskap 2018. Vedtak om reguleringskostnader til prisnedskrivning og overlagring kornåret 2017/2018 Vedtak: Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap over kostnader til prisnedskrivning og overlagring av korn i 2018. Vi utbetaler 35 518 116,70 kroner fra fondet for omsetningsavgift på korn til Norske Felleskjøp SA.																				
07/19	19/5323-4	Regnskap melk 2018 - Vedtak om godtgjørelse for kostnader til prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder																				
		Vedtak: Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap over kostnader til prisnedskrivning ved salg til spesialmarkeder i 2018 som følger:																				
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Produktgruppe</th> <th>Volum, kg</th> <th>Sats kr/kg</th> <th>Prisnedskrivning</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Yoghurt</td> <td>211 536</td> <td>5,50</td> <td>1 163 451</td> </tr> <tr> <td>Ost</td> <td>201 981</td> <td>25,00</td> <td>5 049 533</td> </tr> <tr> <td>Smør</td> <td>142 492</td> <td>5,00</td> <td>712 458</td> </tr> <tr> <td>Total</td> <td></td> <td></td> <td>6 925 441</td> </tr> </tbody> </table>	Produktgruppe	Volum, kg	Sats kr/kg	Prisnedskrivning	Yoghurt	211 536	5,50	1 163 451	Ost	201 981	25,00	5 049 533	Smør	142 492	5,00	712 458	Total			6 925 441
Produktgruppe	Volum, kg	Sats kr/kg	Prisnedskrivning																			
Yoghurt	211 536	5,50	1 163 451																			
Ost	201 981	25,00	5 049 533																			
Smør	142 492	5,00	712 458																			
Total			6 925 441																			
		Landbruksdirektoratet utbetaler 6 925 441 kroner til Tine SA fra fondet for omsetningsavgift på melk.																				

08/19	18/76596-9	Regnskap melk 2018 - Vedtak om godtgjørelse for kostnader ved lagring av reguleringsprodukter																
		Vedtak: Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap over kostnader ved lagring av reguleringsprodukter i 2018. Vi utbetaler 18 478 153 kroner til Tine SA fra fondet for omsetningsavgift på melk.																
09/19	19/5329-5	Regnskap melk 2018 - Vedtak om godtgjørelse for prisnedskrivning av geitemelk solgt som fôr																
		Utgår																
10/19	19/5319-4	Regnskap melk 2018 - Vedtak om godtgjørelse for prisnedskrivning av skummetmelkpulver solgt til fôr																
		Vedtak: Landbruksdirektoratet godkjenner regnskap over kostnader til prisnedskrivning av skummetmelkpulver solgt til fôr i 2018. Vi utbetaler 11 185 920 kroner fra fondet for omsetningsavgift på melk til Tine SA.																
11/19	18/41350-8	Vedtak om godtgjørelse for reguleringskostnader knyttet til frysefradrag, eksport, reguleringskostnader og fryselagring av kjøtt, 1. halvår 2018																
		Vedtak 1. Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over frysefradrag og eksport av kjøtt for 1. halvår 2018, og 34 882 860 utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt. Vedtaket gjøres basert på vedtatte satser og følgende mengder: Frysefradrag: <table> <tr> <td>Storfe, hel</td> <td>7 365 421,60 kr</td> <td>736 542,16 kg</td> </tr> <tr> <td>Gris, hel</td> <td>1 342 017,04 kr</td> <td>364 812,52 kg</td> </tr> <tr> <td>Sau/lam, hel</td> <td>9 494 176,18 kr</td> <td>1 360 529,68 kg</td> </tr> <tr> <td>Eksport Gris, diverse</td> <td>16 681 245,00 kr</td> <td>779 129,00 kg</td> </tr> </table> 2. Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over reguleringslagring og fryse-lagring av kjøtt for 1. halvår 2018, og 36 828 660 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt. Vedtaket gjøres basert på vedtatte satser og følgende mengder: Innfrysing inkl. svinn: <table> <tr> <td>15 842 029 kr</td> <td>6 298 810 kg</td> </tr> </table> Fryselagring, inkl. renter: <table> <tr> <td>13 599 122 kr</td> <td>33 553 977 kg</td> </tr> </table> Omsetningsgodtgjørelse til slakteriene: 680 167 kr Frakter: 5 267 377 kr Renter av øvrig kapitalutlegg: 1 162 355 kr	Storfe, hel	7 365 421,60 kr	736 542,16 kg	Gris, hel	1 342 017,04 kr	364 812,52 kg	Sau/lam, hel	9 494 176,18 kr	1 360 529,68 kg	Eksport Gris, diverse	16 681 245,00 kr	779 129,00 kg	15 842 029 kr	6 298 810 kg	13 599 122 kr	33 553 977 kg
Storfe, hel	7 365 421,60 kr	736 542,16 kg																
Gris, hel	1 342 017,04 kr	364 812,52 kg																
Sau/lam, hel	9 494 176,18 kr	1 360 529,68 kg																
Eksport Gris, diverse	16 681 245,00 kr	779 129,00 kg																
15 842 029 kr	6 298 810 kg																	
13 599 122 kr	33 553 977 kg																	

	Rabatter:	0 kr
	Pallehold:	277 610 kr
	Prisgevinst/-tap:	0 kr

Saksnr.: 025/19	Sektor: Kjøtt og egg	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Omsetningsrådets arbeid - en gjennomgang av regelverk og ordninger - Rapport fra arbeidsgruppe D2 "sektorspesifikke temaer for kjøtt og egg"	Saksnr.: 18/27180-5

Beskrivelse

Jamfør mandat gitt av Omsetningsrådet i møte den 14. desember 2017 og spesifisering av oppgaver og arbeidsmåte i Omsetningsrådets møte den 8. februar 2018 (sak 8/18), har arbeidsgruppen for sektorspesifikke oppgaver for kjøtt og egg (D2) avlevert sin rapport til sekretariatet den 18. mars 2019.

Rapporten legges med dette fram til orientering med sekretariatets vurdering av arbeidet. Det legges opp til en behandling av rapporten i Omsetningsrådets møte den 12. april.

Hjemmel**Forutsetninger****Vedlegg****Møtebehandling**

Arbeidsgruppens leder, Olaf Godli, gav innledningsvis en oppsummering av rapporten.

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet tar rapporten «Rapport fra arbeidsgruppe D2 sektorspesifikke temaer for kjøtt og egg» til orientering.

Omsetningsrådets arbeid - en gjennomgang av regelverk og ordninger - Rapport fra arbeidsgruppe D2 "sektorspesifikke temaer for kjøtt og egg"

Rapporten fra arbeidsgruppe for kjøtt og egg i landbruket er unntatt offentlighet, jfr. offentlighetsloven § 14.1, og derfor er innholdet i innstillingen som omhandler rapporten og vurderingen fra Omsetningsrådets sekretariat ikke gjengitt i protokollen.

Saksnr.: 026/19	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Kjøtt - søknad om endring i tiltaket partisalg av sauekjøtt innenfor godkjent ramme	Saksnr.: 19/1384-9

Beskrivelse

Ved inngangen til 2019 lå det store mengder sauekjøtt, 1 480 tonn, på reguleringslager. Av dette var det 433 tonn hvor holdbarheten gikk ut i perioden februar til april. Nortura søkte om og fikk innvilget et partisalg med prisnedskrivning på kr 5,00 per kg.

I søknad datert 13. mars 2019 sier Nortura at partisalg av avsluttet. Imidlertid gikk det ut litt over 100 tonn mellom søknadsdato og vedtaket ble fattet.

På bakgrunn av en fortsatt alvorlig markedsituasjon, ber Nortura om at sau med utløpsdato i mai 2019 innlemmes i partisalg innenfor den opprinnelige rammen på 433 tonn og 2,2 mill.kr.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt 2-1 andre ledd, fastsatt av Omsetningsrådet 31. mars 2011 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Det forutsettes at partiet med sauekjøtt tilbys alle aktører i markedet.

Vedlegg

E-post fra Nortura datert 12. mars 2019.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Det ble bestemt at protokollen for denne saken kan offentliggjøres ved møtets slutt.

Vedtak

Omsetningsrådet innvilger søknad fra Nortura SA om å inkludere sau med utløpsdato i mai 2019 i det opprinnelige vedtaket i sak 007/19 om partisalg av sau med utløpsdato februar til april 2019 innenfor opprinnelig ramme på 433 tonn og 2,2 mill. kroner.

Kjøtt - søknad om endring i tiltaket partisalg av sauekjøtt innenfor godkjent ramme**Bakgrunn**

Nortura søkte 15. januar 2019 om å få utføre et partisalg av sau med utløpsdato i perioden februar til april 2019. Omsetningsrådet godkjente søknaden, innenfor rammen av 433 tonn og 2,2 mill. kroner den 4. februar (sak 007/19).

Nortura søker 12. mars 2019 om å få inkludere sau med utløpsdato i mai i tiltaket innenfor den opprinnelige rammen. Bakgrunnen er at det kun er solgt 321 tonn på tiltaket, fordi drøyt 100 tonn av sauene med utløp i perioden februar til april ble solgt i perioden mellom søknad og vedtak i Omsetningsrådet.

Nortura begrunner søknaden sin i at markedssituasjonen for sau fortsatt er vanskelig. Det ligger nå ca. 1 060 tonn sau på lager, hvorav ca. 350 tonn er slaktet i 2017. Det meste av dette ble slaktet i november og har dermed utløpsdato i mai. Det begynner dermed å haste med å få solgt dette kvantumet.

Landbruksdirektoratets vurdering

Ved behandling av forrige søknad fra Nortura, la Landbruksdirektoratet betydelig vekt på at det av omdømmemessige- og kostnadmessige hensyn er viktig at kjøtt selges som menneskeemat, slik at man unngår destruksjon.

Landbruksdirektoratet står fast på at dette er et viktig prinsipp og støtter Norturas søknad om å inkludere sau med utløpsdato ut mai 2019 i det opprinnelige kvantumet og innenfor rammen på 2,2 mill. kroner.

Saksnr.: 027/19	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 21.03.2019	Tittel: Endret representasjon i Omsetningsrådet for Norges Bondelag fra 12. mars 2019	Saksnr.: 19/3189-4

Beskrivelse

Landbruks- og matdepartementet har ved brev datert 13. mars 2019 oppnevnt Sigrid Hjørnegård som varamedlem til Omsetningsrådet. Funksjonstiden for medlemskapet er fra og med 12. mars 2019 til og med 31. desember 2021. Sigrid Hjørnegård erstatter Anne Thorine Brotke.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 2.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev datert 13. mars 2019 fra Landbruks- og matdepartementet

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Saken tas til orientering.